

STRATEGIE PŘESHraniční SPOLUPRÁCE MIKROREGIONU HORNOLIDEČSKA A PÚCHOVSKÉ DOLINY 2014 – 2020

Zhotovitel:

Hospodářsko – správní akademie, s.r.o.

Květnového vítězství 494/78, 149 00 Praha 4 - Háje

Vedoucí zpracovatelského týmu: doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.

Projekt „Strategie přeshraniční spolupráce“ je spolufinancován z prostředků Evropské unie v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013, Fondu mikroprojektů.

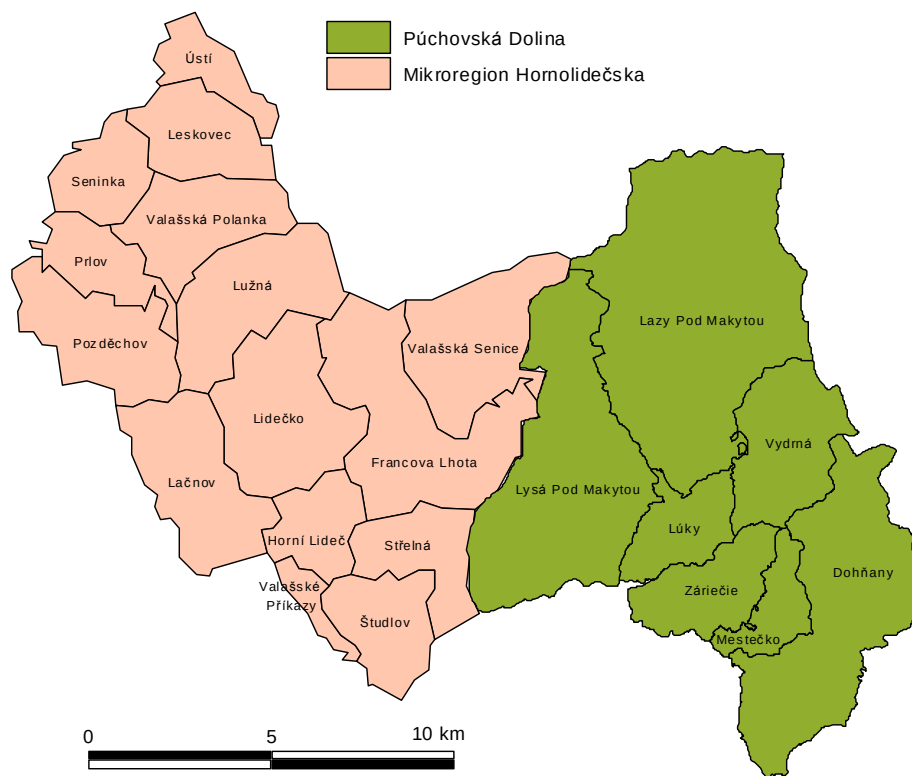
Obsah

Úvod	3
1. Obyvateľstvo.....	5
1.1 Vývoj počtu obyvateľ	5
1.2 Vybrané ukazatele štruktúry obyvateľstva.....	7
2. Ekonomická dimenzie rozvoje.....	15
2.1 Pohľad miestnych obyvateľ	15
2.2 Poznatky hodnotení dostupných zdrojů informáci.....	19
3. Sociálna dimenzie rozvoje	31
3.1 Pohľad miestnych obyvateľ	31
3.2 Poznatky hodnotení dostupných zdrojů informáci.....	36
4. Environmentálna dimenzie rozvoje územia a fyzické prostredie.....	46
4.1 Pohľad miestnych obyvateľ	46
4.2 Poznatky hodnotení dostupných zdrojů informáci.....	49
5. SWOT analýza	59
6. Strategie rozvoje přeshraniční spolupráce.....	62
6.1 Vize rozvoje přeshraniční spolupráce.....	62
6.2 Strategické cíle a opatření rozvoje přeshraniční spolupráce	64
6.3 Indikativní výčet typů intervencí ve vazbě na definovaná opatření.....	69
6.4 Hodnotící systém a možné zdroje financování.....	70

Úvod

Území, nacházející se na hranici dvou a více států, jsou často vnímána jako území touto skutečností znevýhodněna, a to v kontextu fungování hranice jako přirozené překážky realizace řady aktivit. Hranice jsou spojeny s jazykovými, kulturními, hospodářskými, legislativními a dalšími územními odlišnostmi, které mohou fungovat jako bariéra ve vzájemné komunikaci a spolupráci aktérů. Přirozenou snahou veřejných intervencí tak je působit proti těmto bariérám, a takto stimulovat rozvoj přeshraničního prostoru. Koordinace takových aktivit na bázi koncepčního přístupu je přitom vysoce žádoucí s ohledem na možnost synergického působení intervencí.

Obrázek Ú-1: Zájmové území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Uvedené skutečnosti jsou základními dvěma východisky zpracování tohoto dokumentu, jehož hlavním cílem je vytvořit *Strategii přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny*. Zájmové území dokumentu je situováno v česko-slovenském příhraničním prostoru na území Zlínského a Trenčianského kraje a je tvořeno 15 obcemi na české straně hranice a 7 obcemi na slovenské straně hranice (viz obrázek Ú-1). Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny

pokrývá území o celkové rozloze 319 km² a žije na něm téměř 20 tisíc obyvatel (viz tabulka Ú-1). Svou hustotou zalidnění a velikostí obcí se řadí mezi typické venkovské regiony České a Slovenské republiky. Poznamenejme, že obce spadající pod mikroregion Hornolidečska již dlouhodoběji spolupracují v rámci aktivit Místní akční skupiny Hornolidečsko.

Tabulka Ú-1: Základní charakteristiky území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

	Počet obcí	Počet obyvatel	Rozloha	Hustota zalidnění
Hornolidečsko	15	12313	171 km ²	72 obyvatel/km ²
Púchovská Dolina	7	7 612	148 km ²	51 obyvatel/km ²
Celkem	22	19925	319 km ²	62 obyvatel/km ²

Zdroj: Český statistický úřad, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Zpracování *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny* respektuje tradiční postupy procesu strategického plánování. Takto je práce členěna na dvě základní části:

1. Analytická část představuje socioekonomickou diagnózu území, když hodnotí jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Využit je přitom jak pohled místních obyvatel (komunitní přístup), tak pohled expertní na bázi hodnocení údajů relevantních zdrojů informací.
2. Návrhová část definuje hlavní směřování intervencí pro posilování spolupráce v přeshraničním prostoru mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Respektována je v tomto ohledu tradiční hierarchická struktura návrhové části strategických dokumentů, kdy je primárně definována rozvojová vize, která je dále rozvedena do podoby strategických cílů a opatření. Doplněna je formulace hodnotícího systému, respektive možných zdrojů financování.

Jako vůdčí princip zpracování tohoto dokumentu byl zvolen princip udržitelného rozvoje, který usiluje o hledání souladu mezi ekonomickou, sociální a environmentální dimenzí rozvoje. V tomto kontextu je zároveň strukturována analytická a návrhová část dokumentu.

1. Obyvateľstvo

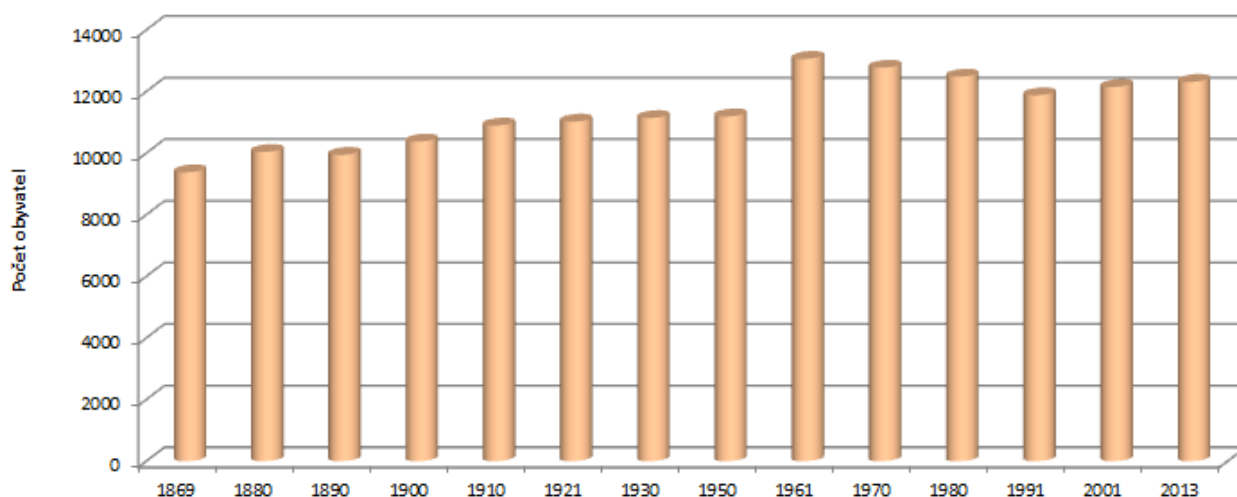
První kapitola se zabývá problematikou obyvatelstva, a to nejdříve ve směru jeho vývoje v čase a dále z pohledu charakteristik obyvatelstva v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny.

1.1 Vývoj počtu obyvateľ

Vývoj populace a jejích charakteristik představuje jeden z klíčových prvků pro pochopení probíhajících změn v území, a to nejen v oblasti demografie, ale také v dalších oblastech, kterými jsou například ekonomický rozvoj, rozvoj podnikatelského prostředí a konkurenceschopnost regionu. Demografický vývoj populace a změny, ke kterým v populaci dochází, kladou rovněž nároky na celý systém občanské vybavenosti v území a má souvislost s dalšími skutečnostmi.

Základním ukazatelem v oblasti demografie je počet obyvatel sledovaného území. Vývojové tendence počtu obyvatel v případě mikroregionu Hornolidečska mají od roku 1869 více méně rostoucí charakter (viz obrázek 1-1). Výjimku v tomto směru tvoří období let 1970 až 1991, kdy počet obyvatel mikroregionu mírně poklesl. V období posledních dvaceti let má počet obyvatel mírně rostoucí tendenci.

Obrázek 1-1: Vývoj počtu obyvateľ mikroregionu Hornolidečska; období 1869 až 2013

Zdroj: Český statistický úřad

V případě mikroregionu Púchovská Dolina je vývoj počtu obyvatelstva obdobný jako v případě mikroregionu Hornolidečska s tím, že v posledních dvaceti letech má spíše tendence k mírnému poklesu (tabulka 1-1). V rámci území obou mikroregionů tak počet obyvatel zůstává více méně stabilní.

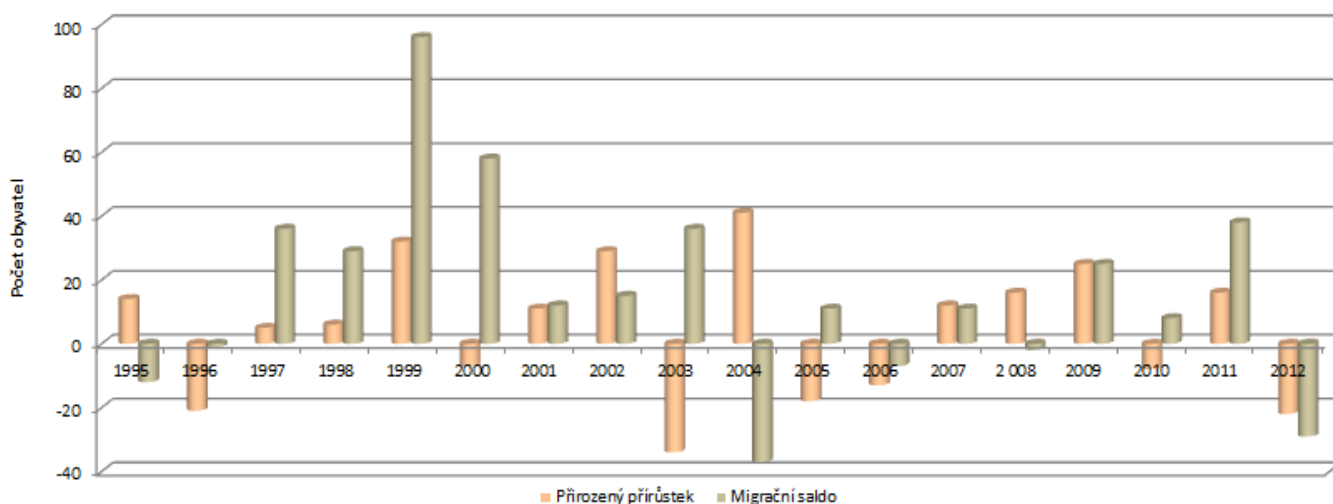
Tabulka 1-1: Vývoj počtu obyvatel mikroregionu Púchovská Dolina; období 1991 až 2012; vybrané roky

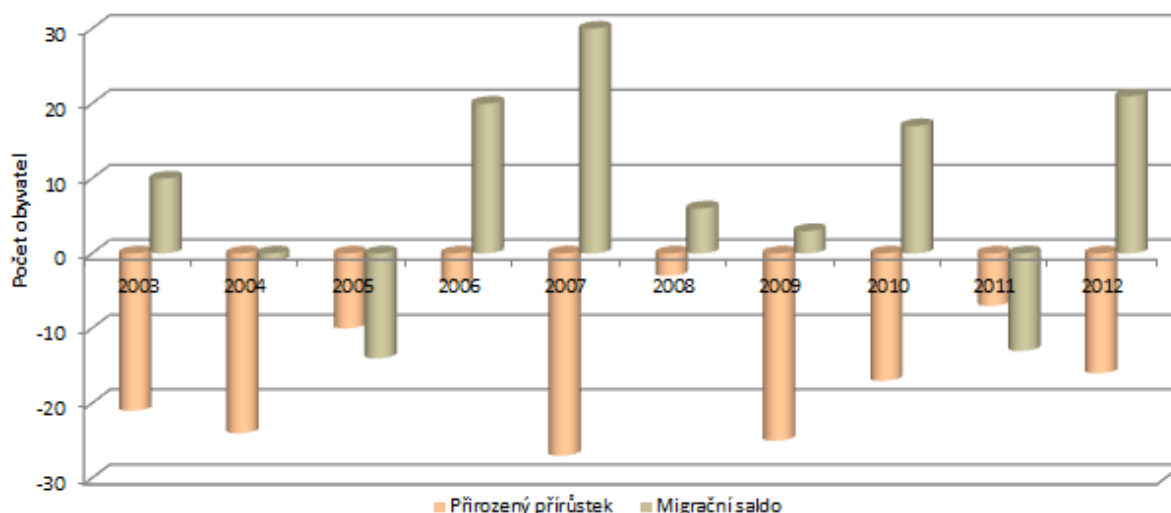
	1991	2001	2012
Púchovská Dolina	7 879	7 865	7 612

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázek 1-2 dále rozpracovává informaci o vývoji počtu obyvatel o přirozený a migrační přírůstek obyvatelstva v čase. Tyto dva ukazatele představují skladebné prvky celkového přírůstku, kdy přirozený přírůstek vyjadřuje rozdíl mezi narozenými a zemřelými a migrační saldo rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými osobami ve sledovaném území. Na obrázku 1-2 (první obrázek) je znázorněn vývoj obou ukazatelů přírůstku pro území mikroregionu Hornolidečska. Oba ukazatele vykazují ve sledovaném období nerovnoměrný charakter vývoje s výraznějšími migračními přírůstky ve druhé polovině 90. let. V případě přirozeného přírůstku je možné vysledovat střídání silnějších a slabších období v přírůstku obyvatel. Rovněž v případě mikroregionu Púchovská Dolina (obrázek 1-2 druhý obrázek) je vývojový trend přirozeného a migračního přírůstku v čase nerovnoměrný, s dlouhodobě zápornými hodnotami přirozeného přírůstku.

Obrázek 1-2: Vývoj přirozeného a migračního přírůstku v mikroregionu Hornolidečska; období 1995 až 2012 (první obrázek) a mikroregionu Púchovská Dolina; období 2003 až 2012 (druhý obrázek)

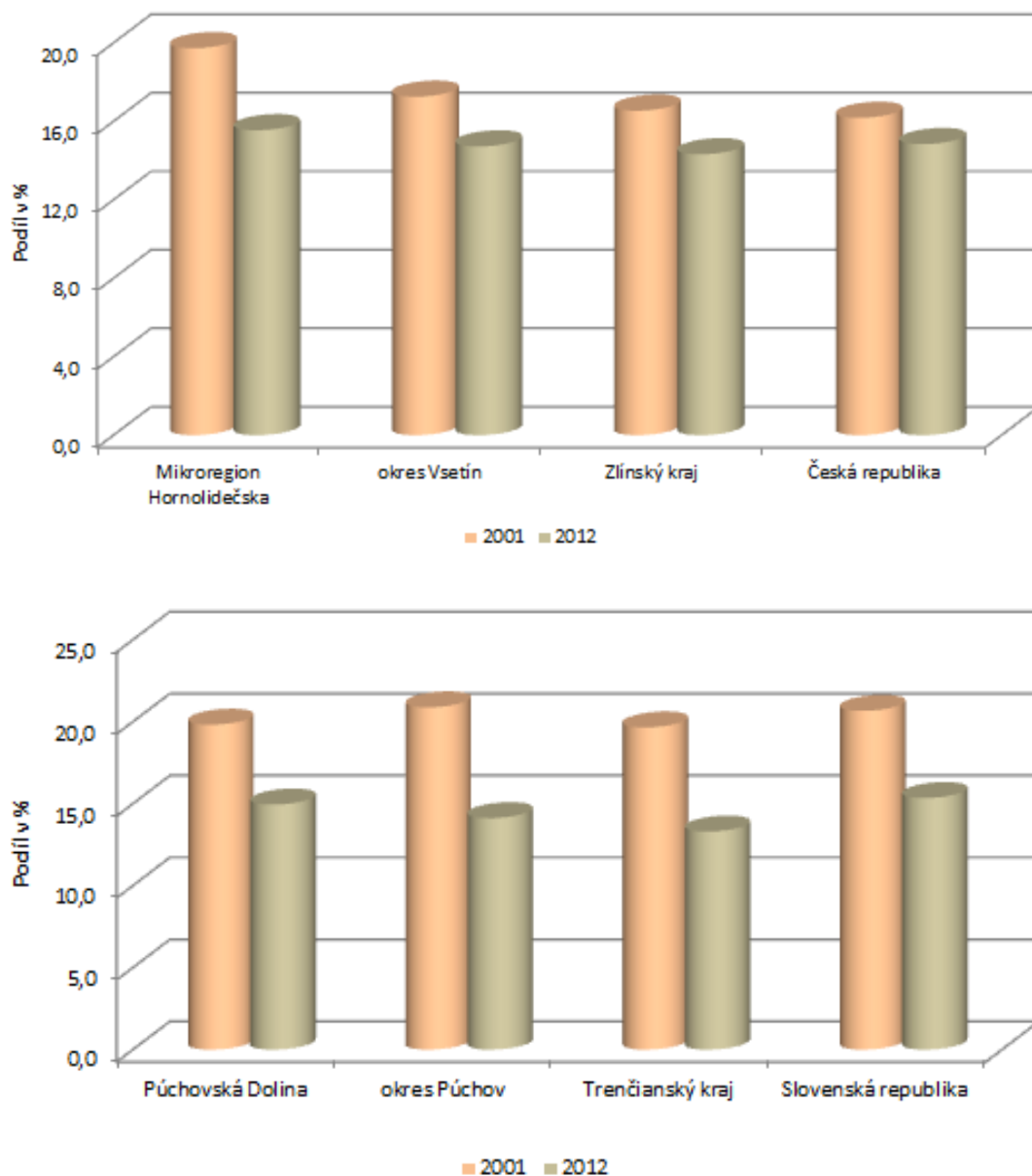
Zdroj: Český statistický úřad, Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.2 Vybrané ukazatele struktury obyvatelstva

Zásadní význam pro rozvoj sledovaného území má věková skladba obyvatelstva a její vývoj. Tuto problematiku znázorňují obrázky 1-3 a 1-4. Prvním sledovaným ukazatelem je procentní podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let na celkové populaci mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (viz obrázek 1-3), a to ve srovnání s dalšími vybranými územími. Pro obě sledovaná území platí tvrzení o poklesu podílu obyvatel ve věku 0 až 14 let mezi sledovanými roky 2001 a 2012. Podobný vzor je možné sledovat také v případě větších územních celků, kterými jsou jednak okresy Vsetín a Púchov, dále Zlínský a Trenčianský kraj a Česká a Slovenská republika. V případě mikroregionu Hornolidečska je celkový podíl sledované věkové skupiny vyšší než u větších územních celků, v případě mikroregionu Púchovské Doliny je tento podíl více méně srovnatelný s vyššími územně správními celky.

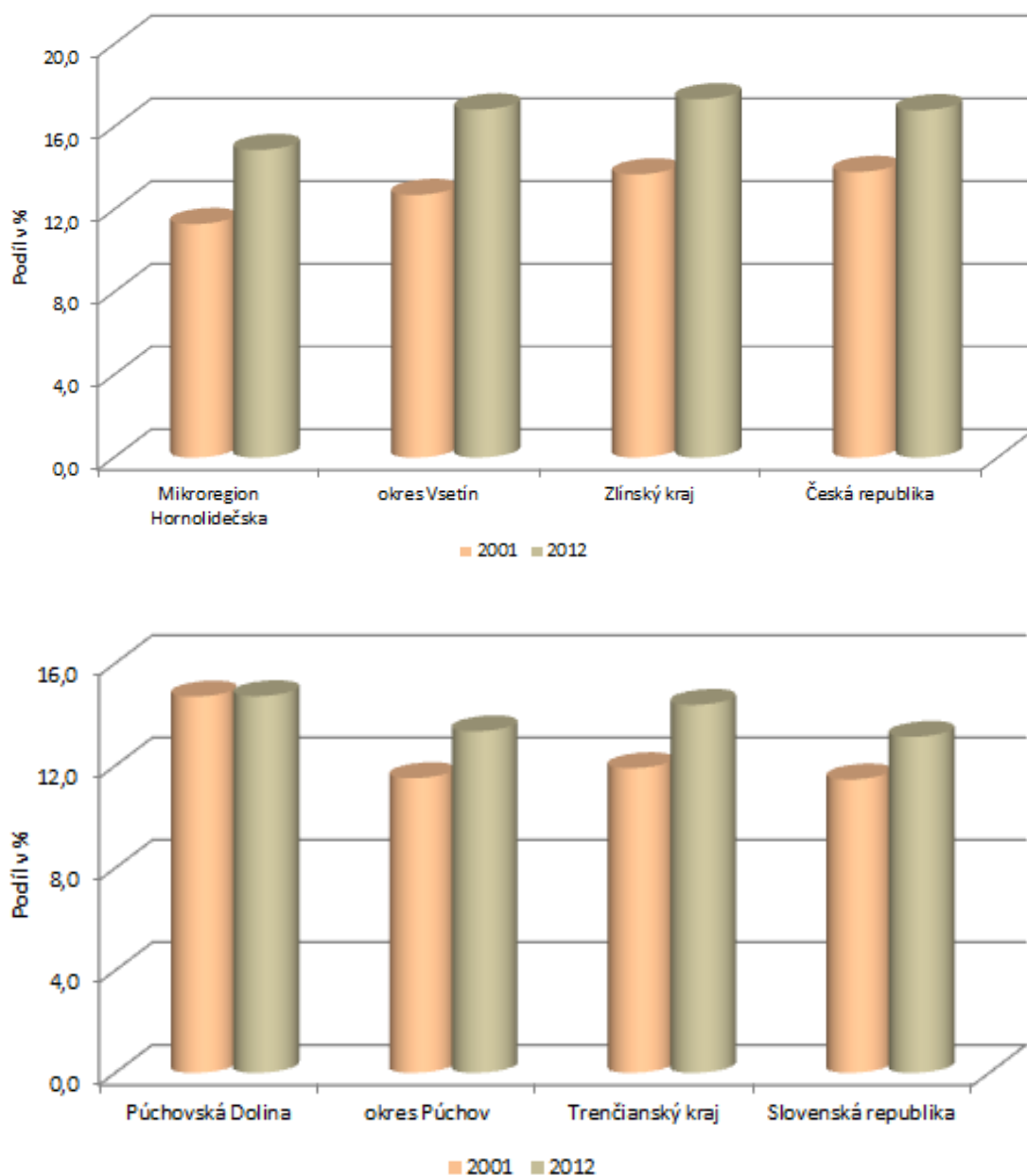
Podíl osob starších 65 let na celkové populaci mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny znázorňuje obrázek 1-4. V případě mikroregionu Hornolidečska (obrázek 1-4 nahoře) došlo mezi sledovanými lety 2001 a 2012 k poměrně výraznému zvýšení podílu osob starších 65 let v populaci, kdy podobný trend lze sledovat i u ostatních vybraných územních celků v rámci České republiky. Podíl této skupiny obyvatel v mikroregionu Hornolidečska je nižší než u ostatních územních celků. V případě mikroregionu Púchovská Dolina (obrázek 1-4 dole) je podíl osob starších 65 let v populaci v obou sledovaných letech na stejné úrovni necelých 15 %. V dalších vybraných územích Slovenské republiky je možné pozorovat, podobně jako v případě České republiky, zvýšení podílu osob starších 65 let v populaci. I přes stagnaci tohoto ukazatele v případě mikroregionu Púchovské Doliny je však podíl této skupiny obyvatelstva nad úrovní ostatních referenčních území.

Obrázek 1-3: Podíl věkové kategorie 0 až 14 let na celkovém počtu obyvatel mikroregionu Hornolidečska (první obrázek) a Púchovské Doliny (druhý obrázek) ve srovnání s vybranými územními celky; roky 2001 a 2012

Zdroj: Český statistický úřad, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázek 1-4: Podíl věkové kategorie 65 a více let na celkovém počtu obyvatel mikroregionu Hornolidečska (první obrázek) a Púchovské Doliny (druhý obrázek) ve srovnání s vybranými územními celky; roky 2001 a 2012

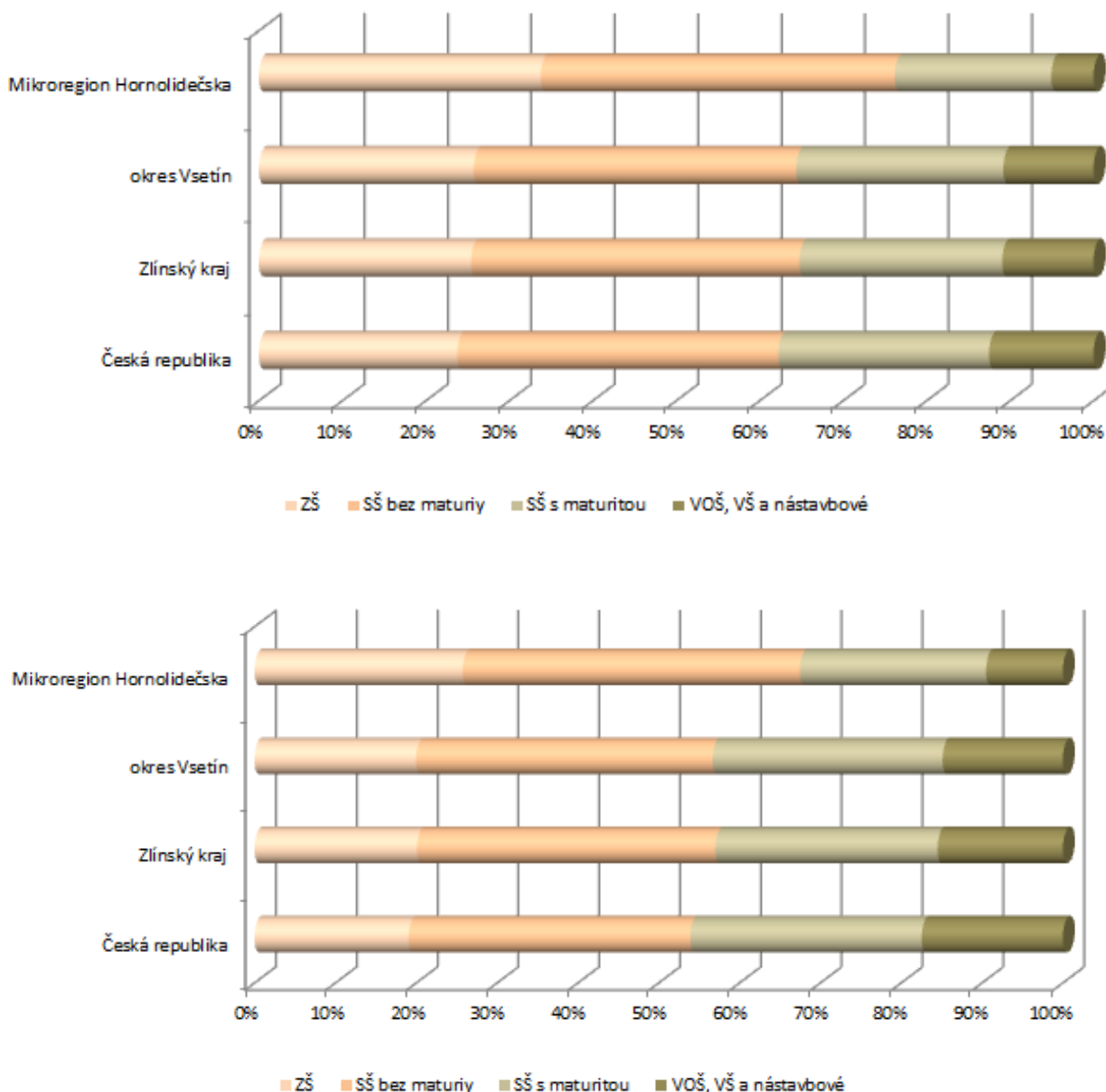

Zdroj: Český statistický úřad, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Další významnou charakteristikou vztahující se ke struktuře obyvatelstva je vzdělanostní struktura obyvatel. Obrázek 1-5 znázorňuje vývoj tohoto ukazatele mezi lety 2001 (nahore) a 2011 (dole) pro mikroregion Hornolidečska, a to ve srovnání s dalšími územními celky. Mezi sledovanými obdobími došlo jednak k nárůstu podílu osob s vysokoškolským či vyšším odborným vzděláním

a jednak ke snížení podílu osob s pouze základním vzděláním. Obdobný trend lze sledovat také u dalších vybraných územních celků. V porovnání s územími okresu Vsetín, Zlínského kraje i celou Českou republikou má však mikroregion Hornolidečska spíše horší vzdělanostní strukturu.

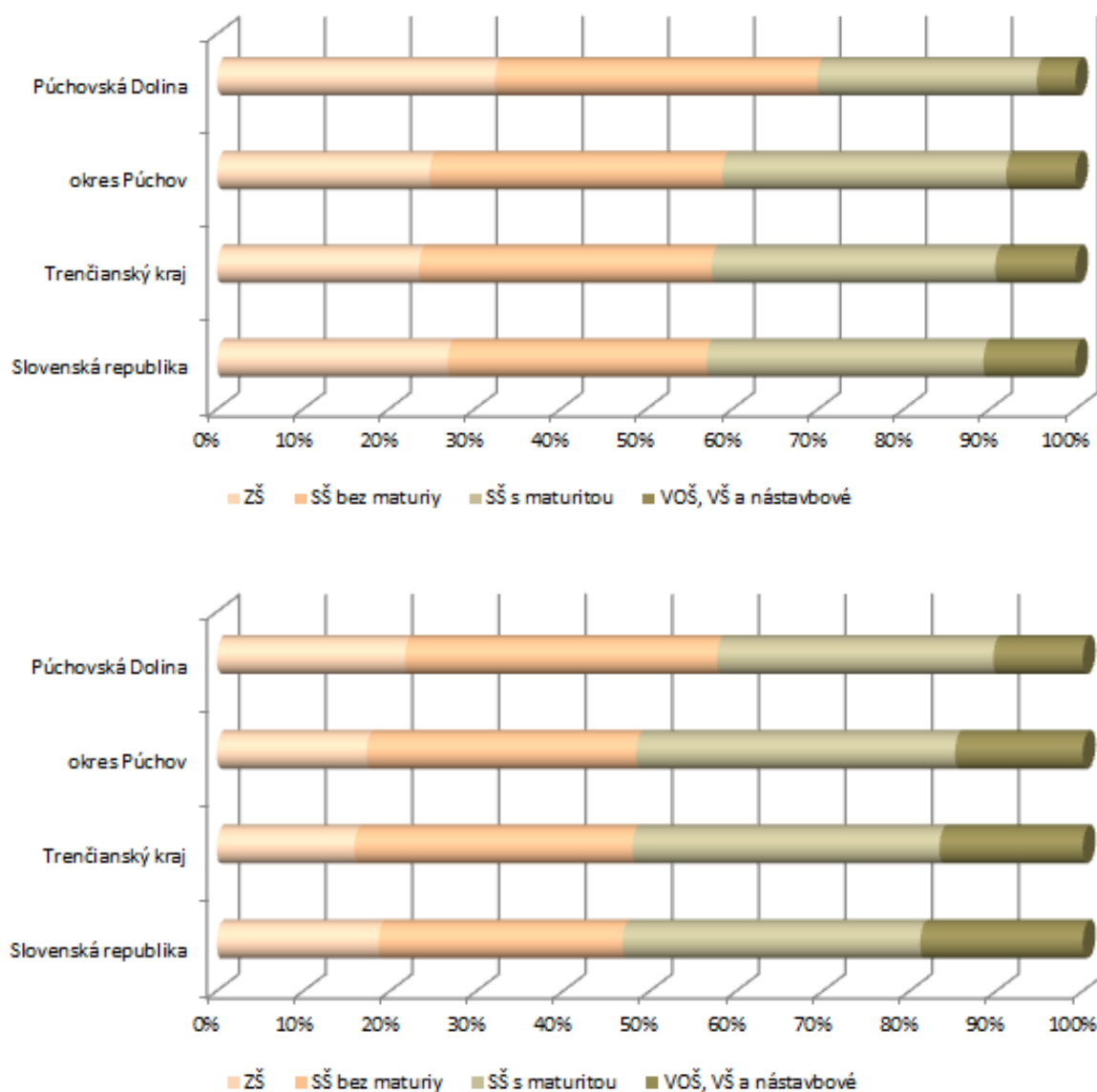
Obrázek 1-5: Vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu Hornolidečska ve srovnání s vybranými územními celky; rok 2001 (první obrázek) a 2011 (druhý obrázek)

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011, Český statistický úřad

Vzdělanostní struktura a její vývoj v mikroregionu Púchovská Dolina, včetně jejího porovnání s dalšími vybranými územími v rámci Slovenské republiky, vykazuje obdobný charakter jako v případě mikroregionu Hornolidečska (viz obrázek 1-6). Opětovně došlo mezi lety 2001 a 2011 k nárůstu podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, a to zejména na úkor podílu osob se základním vzděláním, ovšem celkově je vzdělanostní struktura v mikroregionu Púchovská Dolina horší než u ostatních srovnávaných územních celků.

Obrázek 1-6: Vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu Púchovská Dolina ve srovnání s vybranými územními celky; rok 2001 (první obrázek) a 2011 (druhý obrázek)

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Na základě výše uvedených poznatků je možné definovat následující východiska pro návrhovou část *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionů Hornolidečska a Púchovské Doliny 2014 – 2020*:

- Mikroregion Hornolidečska i Púchovské Doliny vykazuje více méně stabilní počet obyvatel. V posledním období došlo ke zvýšení počtu obyvatel migrací, a takto nelze tento mikroregion považovat za typicky depopulační území.
- Charakteristickým rysem mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je demografické stárnutí populace. Zvyšování podílu osob starších 65 let na celkové populaci je doprovázeno současným snižováním podílu věkové skupiny 0 až 14 let. Tyto trendy potvrzují i absolutní hodnoty, s výjimkou počtu seniorů v obcích mikroregionu Púchovská Dolina (tabulka 1-2). I zde však dochází k posunu stále vyšší části populaci do starších věkových skupin.
- Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny se vyznačuje horší vzdělanostní strukturou obyvatelstva v porovnání s dalšími územními celky v České, respektive Slovenské republice. Oba mikroregiony mají v tomto směru vyšší podíl osob s nižším dosaženým vzděláním na celkové populaci a naopak nižší podíl osob s nejvyšším dosaženým vzděláním.

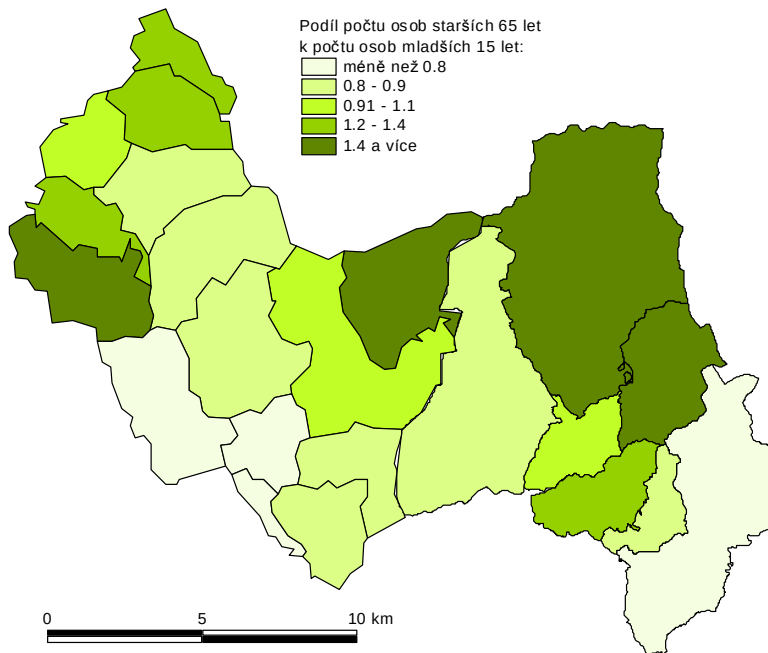
Tabulka 1-2: Absolutní počet obyvatel ve vybraných věkových skupinách; rok 2001 a 2012

Území	Rok 2001		Rok 2012	
	0 až 14 let	65 a více let	0 až 14 let	65 a více let
Mikroregion Hornolidečska	2 397	1 373	1 914	1 833
Púchovská Dolina	1 559	1 156	1 138	1 156

Zdroj: Český statistický úřad, Štatistický úrad Slovenskej republiky

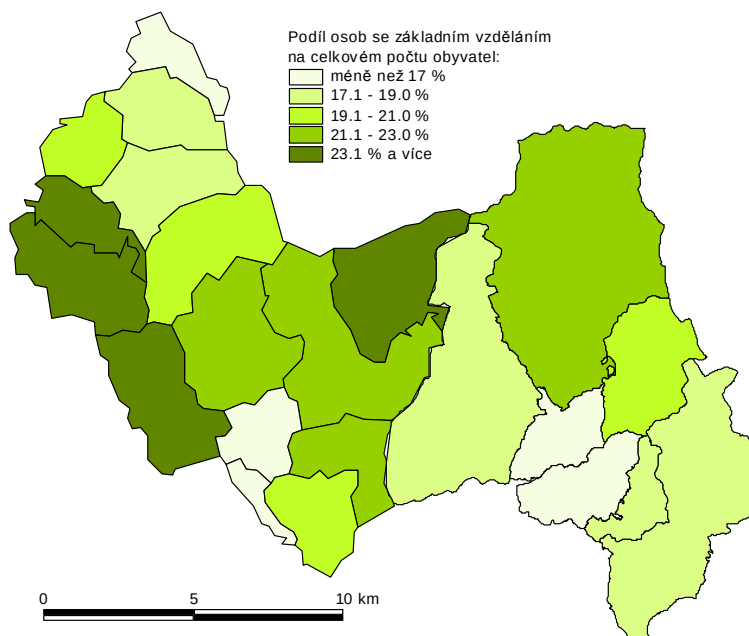
Konečně obrázky 1-7, 1-8 a 1-9 doplňují informace týkající se vnitřní diferenciací území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny vzhledem k věkové a vzdělanostní struktuře, a to na úrovni obcí. V tomto ohledu se ukazuje vyšší zastoupení starších věkových skupin, respektive horší vzdělanostní struktura pro více periferní obce území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny.

Obrázek 1-7: Podíl osob starších 65 let k počtu osob mladších 15 let v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2011

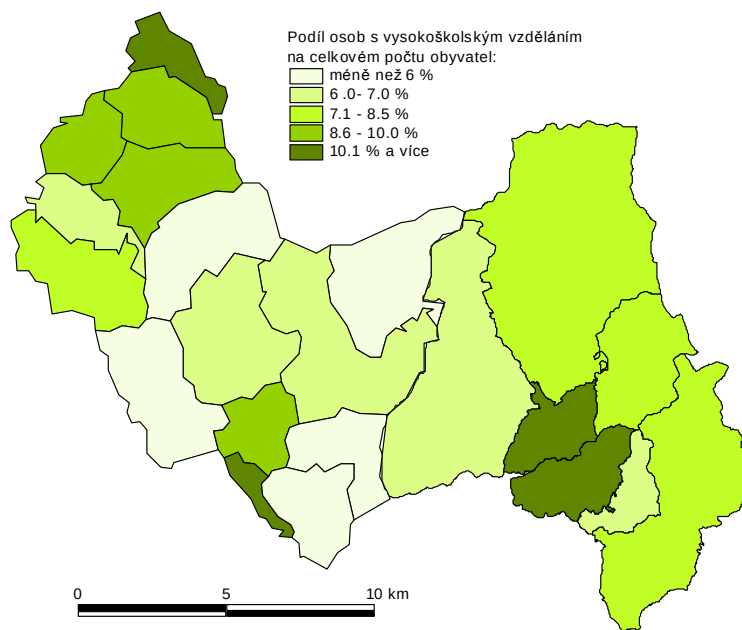
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Obrázek 1-8: Podíl osob se základním vzděláním na celkovém počtu obyvatel v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Obrázek 1-9: Podíl osob s vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatel v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

2. Ekonomická dimenze rozvoje

V této kapitole se zabýváme hodnocením ekonomické dimenze rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Hodnocení je primárně založeno na odpovědích místních obyvatel v rámci realizovaného dotazníkového šetření s tím, že zjištěné poznatky jsou doplněny o analýzu relevantních kvantitativních a kvalitativních dat z dostupných zdrojů informací.

2.1 Pohled místních obyvatel

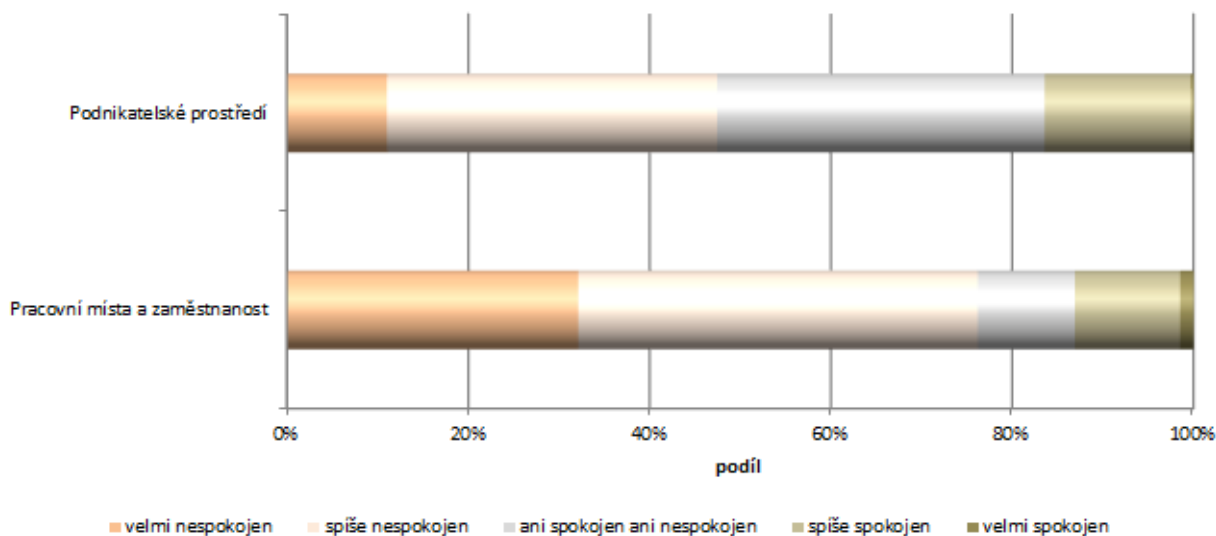
Hodnocení ekonomické dimenze rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pohledem místních aktérů je založeno na odpovědích obyvatel území týkajících se jejich spokojenosti se dvěma dílčími tématy problematiky:

- Pracovní místa a zaměstnanost
- Kvalita podnikatelského prostředí

Odpovědi respondentů realizovaného dotazníkového šetření ukazují nespokojenost obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny se dvěma uvedenými tématy problematiky (obrázek 2-1 a 2-2). Polovina respondentů šetření je nespokojena s kvalitou podnikatelského prostředí v mikroregionu, a to jak na české, tak i na slovenské straně. V oblasti nabídky pracovních míst a zaměstnanosti je nespokojených přibližně 80 % respondentů v mikroregionu Hornolidečska, v případě mikroregionu Púchovské Doliny je to více než 60 %. Tyto skutečnosti ukazují na značný význam otázek podnikatelského prostředí a zaměstnanosti na obou stranách hranice regionu.

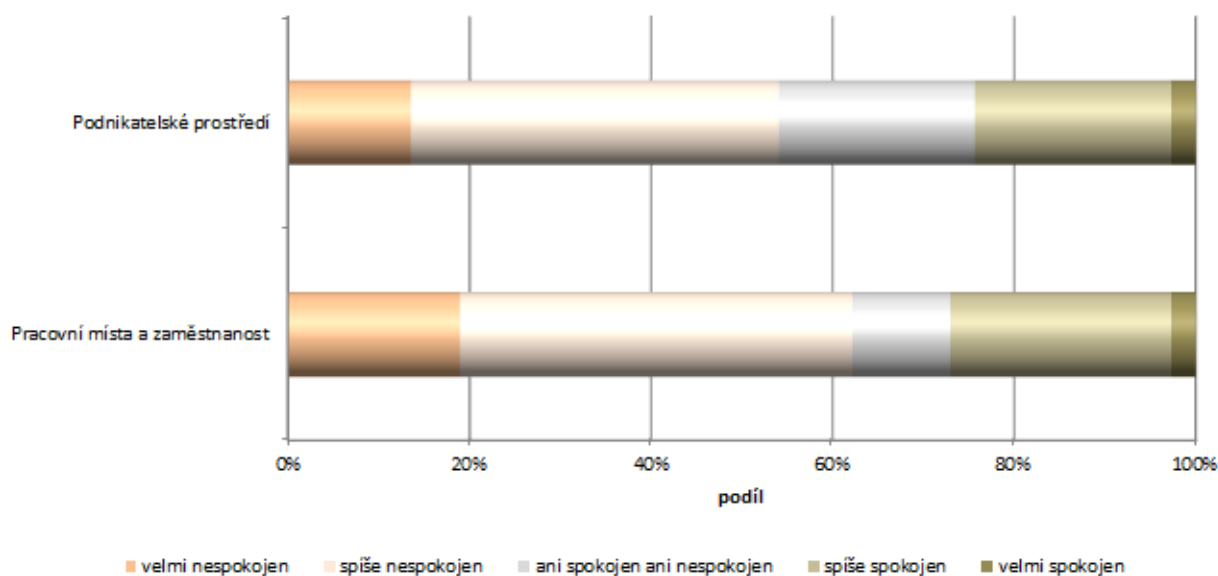
Nespokojenost respondentů dotazníkového šetření s oblastí podnikatelského prostředí a zaměstnanosti se odráží také v jejich preferencích pro tematické zaměření směřování veřejné podpory (tabulka 2-1). V případě mikroregionu Hornolidečska je nejčastěji uváděnou tematickou oblastí právě oblast vytváření nových pracovních míst a podpora malého a středního podnikání, která je zároveň třetí nejčastěji uváděnou oblastí v případě mikroregionu Púchovské Doliny. Poměrně často zmiňovanými preferovanými oblastmi podpory jsou také podpora kvalifikace zaměstnanců a rozvoj cestovního ruchu, který úzce souvisí s tématem podnikání.

Obrázek 2-1: Spokojenost obyvatel s vybranými dílčími tématy podnikání a zaměstnanosti v mikroregionu Hornolidečska

Zdroj: vlastní šetření

Obrázek 2-2: Spokojenost obyvatel s vybranými dílčími tématy podnikání a zaměstnanosti v mikroregionu Púchovské Doliny

Zdroj: vlastní šetření

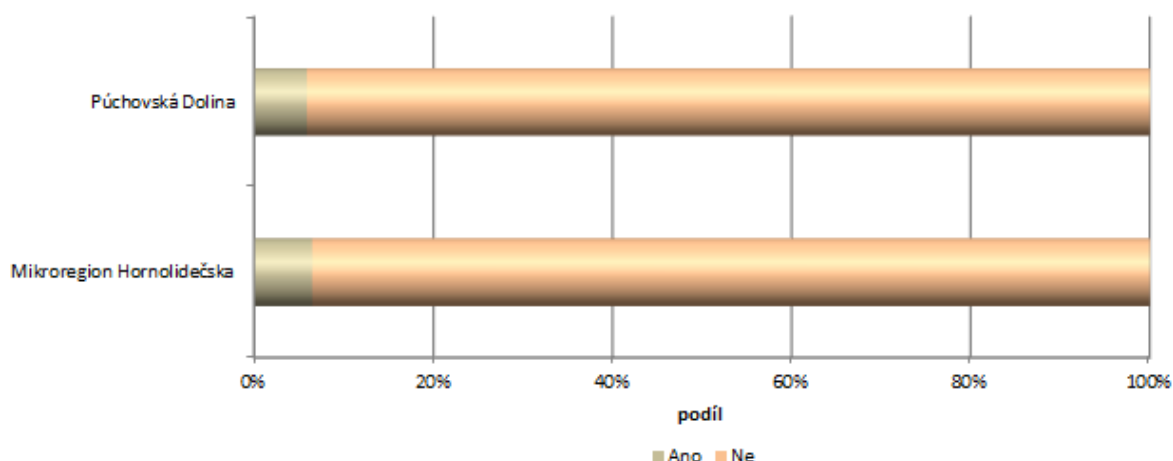
Tabulka 2-1: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření směřování veřejné podpory; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Vytváření nových pracovních míst, podpora malého a středního podnikání	68	45
Investice do sítí dopravní infrastruktury – silnice, chodníky, cyklostezky	53	66
Podpora činnosti spolků a sdružení v oblasti kultury, sportu a volného času	53	32
Podpora činnosti škol a školek, výchova a celoživotní vzdělávání	51	21
Podpora starších spoluobčanů, pomoc seniorům, sociální péče	38	34
Podpora kvalifikace zaměstnanců, pomoc při hledání zaměstnání	31	18
Bezpečnost, snižování rizik v dopravě, boj s kriminalitou	30	21
Investice do občanské vybavenosti – kulturní zařízení	29	5
Rozvoj cestovního ruchu	26	34
Odpovědné hospodaření v lesích a na zemědělské půdě, místní produkty	25	13
Čistota ovzduší, zamezení smogu, ochrana před hlukem	24	18
Investice do občanské vybavenosti – školy a školská zařízení	22	26
Podpora úspor energií a materiálů, využívání místních obnovitelných zdrojů	22	32
Ochrana zeleně v obcích, ochrany přírody a krajiny	21	18
Investice do sítí technické infrastruktury – vodovody, kanalizace, ČOV	14	53
Investice do občanské vybavenosti – sportovní zařízení	14	24
Opravy historických památek a staveb, zlepšení vzhledu obce	13	32
Investice do občanské vybavenosti – sociální a zdravotní zařízení	13	26
Investice do sítí technické infrastruktury – nakládání s odpady	7	34

Zdroj: vlastní šetření

Hodnocení přeshraniční spolupráce mikroregionů Hornolidečska a Púchovské Doliny v rámci vybraných aspektů témat podnikatelské prostředí a zaměstnanost je založeno jednak na zaměstnanosti obyvatel mikroregionu Hornolidečska v mikroregionu Púchovské Doliny, respektive obyvatel mikroregionu Púchovské Doliny v mikroregionu Hornolidečska a dále na preferencích respondentů šetření pro tematické zaměření aktivit přeshraniční spolupráce. V tomto ohledu se ukazuje spíše nízká přeshraniční mobilita za prací (obrázek 2-3), a to přes to, že právě přeshraniční spolupráce v oblasti zaměstnanosti je respondenty šetření hodnocena mezi nejvýznamnějšími prioritami (tabulka 2-2).

Obrázek 2-3: Podíl osob pracujících na území sousední země mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 2-2: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření spolupráce mikroregionů; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Nabídka cestovního ruchu	59	61
Pořádání kulturních a sportovních akcí	47	50
Kvalita dopravní infrastruktury mezi českým a slovenským příhraničím	43	58
Společná propagace regionálních a místních výrobků a zajímavostí	41	24
Spolupráce při nabídce pracovních příležitostí v česko-slovenském příhraničí	39	24
Spolupráce při ochraně přírody a krajiny	28	21
Realizace výměnných programů a pobytů mezi školami	26	11
Spolupráce českých a slovenských firem v příhraničí	25	16
Spolupráce v oblasti ochrany před přírodními hrozbami	25	16
Realizace společných projektů zaměřených na obnovitelné zdroje energie	21	26
Přeshraniční spolupráce v oblasti společné historie a tradic	19	32
Dostupnost slovenského/českého příhraničí veřejnou dopravou	17	39
Přeshraniční nabídka sociálních služeb	8	3
Přeshraniční nabídka vzdělávacích služeb	8	11
Společná realizace odpadového hospodářství	4	8
Přeshraniční nabídka zdravotnických služeb	3	11

Zdroj: vlastní šetření

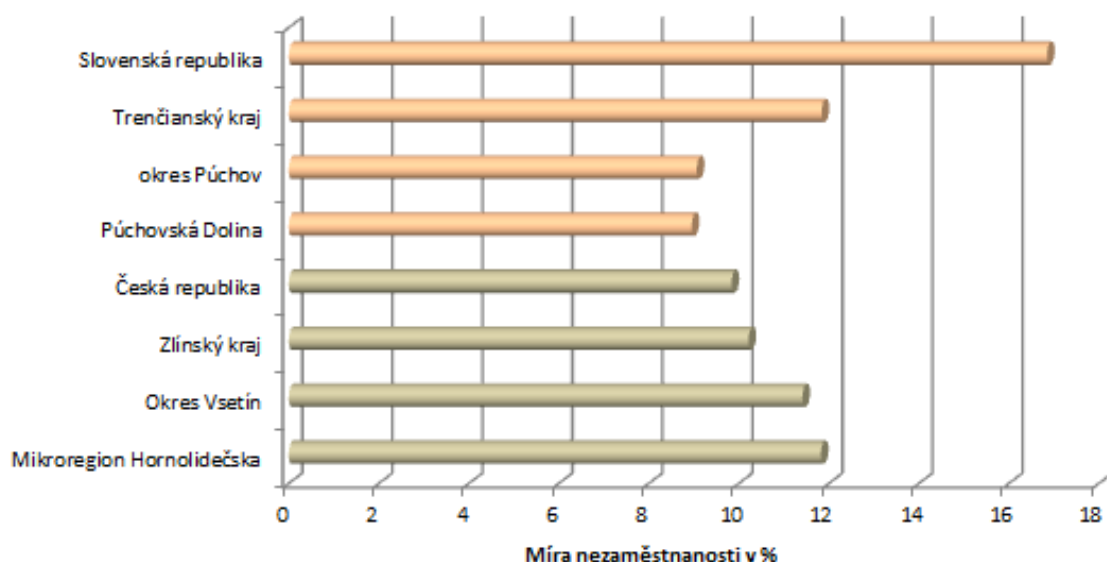
2.2 Poznatky hodnocení dostupných zdrojů informací

Poznatky zjištěné v rámci realizovaného dotazníkového šetření ukazují na tři hlavní směry intervencí v rámci ekonomické dimenze přeshraničního rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny:

- přeshraniční podpora zaměstnanosti a tvorby pracovních míst,
- přeshraniční podpora spolupráce firem,
- přeshraniční podpora spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

První oblastí našeho zájmu se stává téma zaměstnanosti v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Základním sledovaným ukazatelem je míra nezaměstnanosti v rámci mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to v porovnání s vybranými územními celky - okresy Vsetín a Púchov, Zlínským a Trenčianským krajem, Českou a Slovenskou republikou. Vysoká míra nezaměstnanosti opodstatňuje úvahy o přeshraniční spolupráci ve směru podpory zaměstnanosti a tvorby pracovních míst v regionu.

Obrázek 2-4: Míra nezaměstnanosti v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny a vybraných územích; rok 2011

Pozn.: Data o nezaměstnanosti na úrovni obcí nejsou po roce 2011 pro Českou republiku k dispozici

Zdroj: Český statistický úřad a Štatistický úrad Slovenskej republiky

Hodnocení nezaměstnanosti mikroregionu Hornolidečska ukazuje, že míra nezaměstnanosti v tomto regionu je relativně vyšší než v případě Zlínského kraje a České republiky. Situace v mikroregionu je

srovnatelná s mírou nezaměstnanosti okresu Vsetín, jehož nezaměstnanost je rovněž vyšší než nezaměstnanost Zlínského kraje a České republiky (obrázek 2-4). V případě mikroregionu Púchovské Doliny je situace opačná, kdy míra nezaměstnanosti v tomto mikroregionu je nižší než v případě dalších hodnocených území Slovenské republiky (obrázek 2-4). Obecně tak lze intervence v rámci přeshraniční spolupráce v oblasti podpory zaměstnanosti a tvorby pracovních míst považovat za žádoucí pro snižování relativně vysoké nezaměstnanosti mikroregionu Hornolidečska, respektive zachování relativně nižší nezaměstnanosti mikroregionu Púchovské Doliny.

V souvislosti s tvorbou pracovních míst a snižováním nezaměstnanosti je v popředí zájmu každého regionu podpora podnikání. Přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v tomto ohledu poskytuje vysoký potenciál pro zvětšování trhu zde lokalizovaných ekonomických subjektů. V tomto kontextu se projevuje rovněž relativně nižší podnikatelská aktivita v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v porovnání s referenčními územími, a to jak v případě mikroregionu Hornolidečska tak i Púchovské Doliny (tabulka 2-3).

Tabulka 2-3: Podíl ekonomických subjektů na 1000 ekonomicky aktivních obyvatel v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

	Mikroregion Hornolidečska	Okres Vsetín	Zlínský kraj	Česká republika
Podíl ekonomických subjektů na 1000 EAO	402,7	462,1	490,8	530,4
	Púchovská Dolina	Okres Púchov	Trenčianský kraj	Slovenská republika
Podíl ekonomických subjektů na 1000 EAO	149,9	180,1	208,0	237,3

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Největší význam pro podnikatelské prostředí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny mají mikropodniky, malé a střední podniky, hodnoceno podle velikostních kategorií ekonomických subjektů (viz tabulka 2-4). Právě pro tyto podniky může být spolupráce jednou z významných cest ke zvyšování své konkurenceschopnosti, a to včetně spolupráce přeshraniční. Podpora spolupráce mikropodniků, malých a středních podniků je tak jedním z možných klíčových témat přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny.

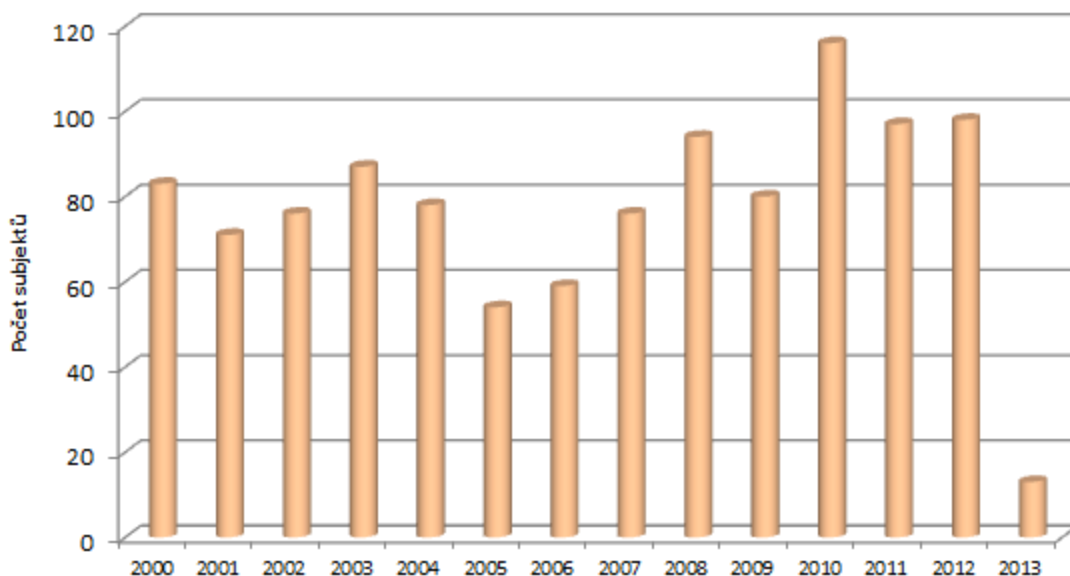
Dynamika zakládání podnikatelských subjektů v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je znázorněna na obrázcích 2-5 (mikroregion Hornolidečska) a 2-6 (Púchovská Dolina). Pro celý přeshraniční mikroregion je možné sledovat podobný trend vzniku nových ekonomických subjektů v období let 2000 až 2013, s jistým nárůstem po roce 2008. Zakládání vlastních podnikatelských subjektů může být v tomto ohledu jednou z osobních strategií zaměstnanosti.

Tabulka 2-4: Počet ekonomických subjektů v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny podle velikostních kategorií

Kategorie	Počet subjektů	
	Mikroregion Hornolidečska	Púchovská Dolina
0 až 9 zaměstnanců	1008	347
10 až 49 zaměstnanců	41	17
50 až 249 zaměstnanců	9	2
250 a více zaměstnanců	1	0
Neuvedeno	1288	260

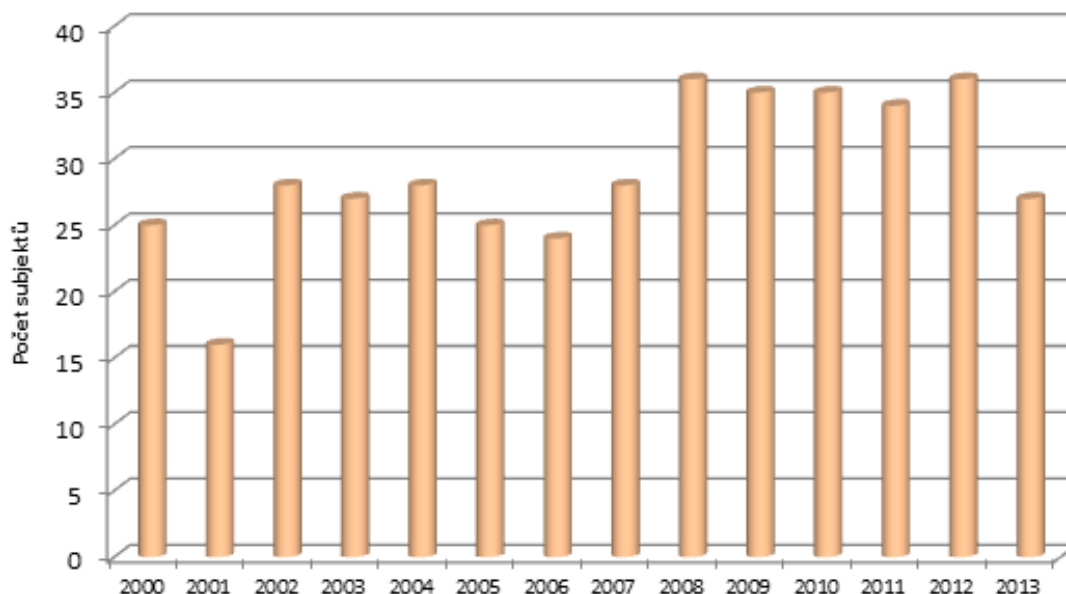
Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze firem a institucí Albertina

Obrázek 2-5: Struktura ekonomických subjektů podle roku založení v mikroregionu Hornolidečska; období 2000 až 2013

Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze firem a institucí Albertina

Obrázek 2-6: Struktura ekonomických subjektů podle roku založení v mikroregionu Púchovské Doliny; období 2000 až 2013

Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze firem a institucí Albertina

Jedním z významných témat spolupráce podnikatelských subjektů je hledání jejich odvětvové příbuznosti a možných témat spolupráce (např. rozvojový koncept inteligentní specializace). V mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je možné identifikovat přeshraničně silná odvětví podnikatelské aktivity, daná počtem ekonomických subjektů (tabulka 2-5 a 2-6). Podporu přeshraniční spolupráce ekonomických subjektů je tak možné zaměřit zejména na čtyři klíčová odvětví, kterými jsou:

- specializované stavební činnosti,
- lesnictví, těžba a zpracování dřeva a výroba dřevěných výrobků,
- výroba kovodělných výrobků,
- stravování a pohostinství pro oblast cestovního ruchu.

O relevantnosti výše uvedených odvětví pak svědčí i zaměření činnosti největších zaměstnavatelů v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (viz tabulka 2-7). Tabulka 2-8 potom dokládá význam odvětví lesnictví, těžba a zpracování dřeva a výroba dřevěných výrobků ve vazbě na výrazně vyšší podíl lesních ploch v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny ve srovnání s hodnotami České a Slovenské republiky. Konečně tabulka 2-9 přidává informaci o podnicích v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, jejichž aktivity byly podpořeny ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013. I v tomto směru je zachována relevance výše uvedených

odvětví s tím, že silné postavení v oblasti inovací vykazuje rovněž společnost FORM s.r.o. z obce Horní Lideč, která orientuje své aktivity do tradičně silného odvětví Zlínského kraje – plastikářství. V tomto kontextu lze vnímat rovněž potenciál dalšího rozvoje společnosti.

Tabulka 2-5: Nejvýznamnější odvětví ekonomických činností v mikroregionu Hornolidečska podle odvětvové klasifikace CZ-NACE

Odvětví CZ-NACE	Mikroregion Hornolidečska	
	Počet	Podíl
43 – Specializované stavební činnosti	410	17 %
41 – Výstavba budov	186	8 %
16 – Zpracování dřeva	156	7 %
46 – Velkoobchod	155	7 %
47 – Maloobchod	140	6 %
01 – Rostlinná a živočišná výroba	136	6 %
25 – Kovovýroba	106	5 %
56 – Stravování a pohostinství	94	4 %
96 – Poskytování ostatních osobních služeb	69	3 %
49 – Pozemní a potrubní doprava	61	3 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze firem a institucí Albertina

Tabulka 2-6: Nejvýznamnější odvětví ekonomických činností v mikroregionu Púchovské Doliny podle odvětvové klasifikace SK-NACE

Odvětví CZ-NACE	Mikroregion Púchovské Doliny	
	Počet	Podíl
43 – Specializované stavební činnosti	96	15 %
47 – Maloobchod	68	11 %
46 – Velkoobchod	60	10 %
25 – Kovovýroba	54	8 %
02 – Lesnictví a těžba dřeva	41	7 %
94 – Činnosti organizací společných zájmů	31	5 %
16 – Zpracování dřeva	25	4 %
49 – Pozemní a potrubní doprava	21	3 %
56 – Stravování a pohostinství	19	3 %
41 – Výstavba budov	16	3 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze firem a institucí Albertina

Tabulka 2-7: Nejvýznamnější zaměstnavatelé v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Název	Obec	Počet zaměstnanců	Odvětví činnosti
Josef Filák	Horní Lideč	250 až 499	Výroba potravinářských výrobků – masná výroba, provoz vlastní maloobchodní sítě
Weekamp Doors, s.r.o.	Lačnov	200 až 249	Výroba exteriérových a interiérových dveří z exotických dřevin
KOVAR, a.s.	Leskovec	200 až 249	Dodávky ocelových kontejnerů, obytných kontejnerů a dalších ocelových konstrukcí
Kemmerich Czech, s.r.o.	Leskovec	100 až 199	Konstrukce a produkce kovodělných ohýbaných dílů pro průmysl
Poľnohospodárske družstvo Mestečko	Mestečko	200 až 249	Rostlinná a živočišná zemědělská výroba s řadou přidružených činností (kovovýroba, gumárenství)
VS - Mont, s.r.o.	Lazy pod Makytou	100 až 149	Výroba sklápěcích návěsů a přípojných vozidel, servisní služby

Zdroj: databáze firem a institucí Albertina; internetové stránky firem

Tabulka 2-8: Podíl lesních ploch na celkové rozloze mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2013; srovnání s referenčními územími České republiky a Slovenska

	Mikroregion Hornolidečska	Česká republika	Mikroregion Púchovská Dolina	Slovensko
Podíl lesních ploch na celkové rozloze (%)	51,5	33,8	61,2	41,1

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Českého statistického úřadu a Štatistického úřadu Slovenskej republiky

Tabulka 2-9: Rozvojové projekty podnikatelských subjektů mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Inovace výrobních procesů společnosti KOVAR s.r.o.	KOVAR s.r.o.	187 tis. Kč	OPPI
Revitalizace areálu společnosti KOVAR s.r.o.	KOVAR s.r.o.	5982 tis. Kč	OPPI
Rekonstrukce a přístavba objektu svařovny	KOVAR s.r.o.	7570 tis. Kč	OPPI
Vzděláváním k rozvoji KOVARU II.	KOVAR s.r.o.	1936 tis. Kč	OPLZZ
Zavedení nových ICT pro rozvoj společnosti KOVAR s.r.o.	KOVAR s.r.o.	1120 tis. Kč	OPPI
Rozvoj výrobních technologií firmy FORM, s. r. o.	FORM s.r.o.	828 tis. Kč	OPPI

Tabulka 2-9: Rozvojové projekty podnikatelských subjektů mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013 (pokračování)

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Inovace výrobního produktu společnosti FORM s.r.o.	FORM s.r.o.	6163 tis. Kč	OPPI
Zavedení nových ICT pro rozvoj podnikových procesů společnosti FORM s.r.o.	FORM s.r.o.	1187 tis. Kč	OPPI
Zázemí pro vývoj nových zařízení a strojů	JURÁŇ s.r.o.	8262 tis. Kč	OPPI
Zvýšení kapacity, zkvalitnění výroby a využití dřevařského odpadu firmy JURÁŇ s.r.o.	JURÁŇ s.r.o.	3023 tis. Kč	OPPI
Rozvoj společnosti EDM Centrum s.r.o.	EDM Centrum s.r.o.	1360 tis. Kč	OPPI
Zvýšenie konkurencieschopnosti a efektívnosti spoločnosti JA servis, s.r.o.	JA servis, s.r.o.	139 tis. EUR	OPKHR

Pozn.: Společnosti FORM s.r.o. a EDM Centrum s.r.o. z obce Horní Lideč, společnost JURÁŇ s.r.o. z obce Ústí; společnost JA servis s.r.o. z obce Mestečko

Pozn.: OPPI – Operační program Podnikání a inovace; OPLZZ - Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost; OP KHR - Operační program Konkurencieschopnost a Hospodářský růst

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Centrální koordinační orgán

Cestovní ruch lze považovat za jedno z významných odvětví rozvoje mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Tento poznatek vychází jednak z odpovědí respondentů realizovaného dotazníkového šetření, ale také z hodnocení přírodních, kulturních a realizačních předpokladů cestovního ruchu v mikroregionu (viz tabulka 2-10 pro přehled hlavních atraktivit cestovního ruchu v území). Mikroregion disponuje potenciálem pro rozvoj vybraných forem cestovního ruchu, a to zejména rekreačního cestovního ruchu, sportovního cestovního ruchu a zdravotního cestovního ruchu ve vazbě na aktivity wellness.

Tabulka 2-10: Hlavní atraktivity cestovního ruchu v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Atraktivita cestovního ruchu	Charakteristika
Hornolidečská magistrála a další turistické okruhy	Představuje dva turistické okruhy pro pěší turistiku a cykloturistiku, které propojují jednotlivé turistické cíle v mikroregionu Hornolidečska. Na slovenské straně mikroregionu je pro návštěvníky rovněž upraveno několik turistických tras. Celý mikroregion dále disponuje řadou upravených naučných stezek pojednávajících o přírodě, historii a kultuře.

Tabulka 2-10: Hlavní atraktivita cestovního ruchu v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (pokračování)

Atraktivita cestovního ruchu	Charakteristika
CHKO Beskydy a CHKO Kysuce	Část území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je součástí CHKO Beskydy a CKHO Kysuce, které jsou výjimečné zejména díky zbytkům původních pralesovitých lesů s výskytem vzácných karpatských živočichů a rostlin. K takovým lokalitám patří mimo jiné přírodní rezervace Čertov v CHKO Kysuce. V rámci CHKO se nachází rovněž unikátní povrchové a podpovrchové pseudokrasové jevy.
Pískovcové skalní útvary Přírodní památka Čertovy Skály a Národní přírodní rezervace Pulčín - Hradisko	Pro území mikroregionu Hornolidečska je charakteristický výskyt přírodně cenných pískovcových skalních útvarů. PP Čertovy skály je skalní výchoz tvořený blokem odolnějších pískovců tvarovaný do podoby schodiště. NPR Pulčín-Hradisko je největší skalní útvar v pískovcích moravské části Karpat. Jedná se o rozsáhlý komplex skalních stěn, bloků, kamenného moře, suti a dalších pseudokrasových jevů. Lesní porosty si zde zachovávají původní druhovou skladbu.
Rozhledny	Na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny se nachází tři rozhledny, a to rozhledna Čubův Kopec ve Francově Lhotě, rozhledna v Senince a rozhledna Tisá Hora nedaleko Dohňan.
Relaxační a turistické centrum Hornolidečska a další sportovní areály	Turistické středisko představuje největší sportovně – relaxační komplex na území mikroregionu s možnostmi ubytování a stravování, sportovního vyžití a wellness. Na celém území mikroregionu se dále nachází zrekonstruované sportovní areály například ve Francově Lhotě, Valašské Polance či Lysé pod Makytou. Posledně uvedený areál má nadregionální význam.
Lyžařské areály	V mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny se nachází řada lyžařských středisek pro provozování zimních sportů. K nejvýznamnějším patří lyžařské středisko Čertov na slovenské straně mikroregionu, které nabízí 5 lyžařských tratí a lanovky s přepravní kapacitou 2 000 osob za hodinu. Lyžařské sjezdovky a běžecké trasy nabízí rovněž Francova Lhota, Lidečko, Valašská Polanka, Študlov, Pozdětšov, Seninka, Valašská Senice a Valašské Příkazy.
Agroturistická centra	Agroturistické centrum Prlov je největším zařízením pro agroturistiku v mikroregionu. Jedná se o moderní rekreační statek s ubytovací kapacitou 20 lůžek. V oblasti agroturistiky se na území mikroregionu nachází také Hucul klub ve Francově Lhotě a penzion Severka ve Valašské Senici.

Tabulka 2-10: Hlavní atraktivita cestovního ruchu v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (pokračování)

Atraktivita cestovního ruchu	Charakteristika
Dujkov mlyn	Nově zrekonstruovaný mlýn v obci Dohňany nabízí expozici fungování původního mlýna. Součástí komplexu je také dvůr řemesel, který nabízí ukázky tradičních řemesel a možnosti pořádání kulturních akcí.
Česko – slovenský pohyblivý Betlém	V rámci projektu na podporu cestovního ruchu byla v obci Horní Lideč vytvořena expozice betléma s prostory pro setkávání a pořádání kulturních akcí a vytvořen filmový materiál „Na úsvitu společných dějin“, který doplňuje expozici betléma o historii a tradice přeshraničního mikroregionu.

Zdroj: internetové stránky mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny; internetové stránky obcí

Tabulka 2-10 naznačuje existenci přírodních i kulturních předpokladů rozvoje cestovního ruchu v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Kulturní předpoklady jsou dále doplněny širokou nabídkou kulturních akcí, které jsou spojeny především s přírodou, historií a tradicemi území. Mezi nejvýznamnější kulturní akce v mikroregionu patří:

- Celostátní misijní pouť v Lidečku,
- Mezinárodní festival dechových hudeb v Lidečku,
- Rockový festival v Horní Lidči,
- Lidečovský jarmark,
- Hodové slavnosti sv. Cyrila a Metoda v Dohňanech,
- Cyklistické závody pořádané v Dohňanech,
- Folklorní slavnosti v Lysé pod Makytou.

Rozvoj cestovního ruchu je v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny umožněn poměrně širokou nabídkou ubytovacích zařízení, ovšem se spíše nižším zastoupením ubytovacích kapacit nejvyšší kvality (viz tabulka 2-11). V tomto ohledu zároveň dochází k postupnému zlepšování nabídky ubytovacích možností s využitím rozvojových projektů financovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013. V tomto kontextu dochází rovněž k posilování propagace cestovního ruchu v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to na přeshraniční bázi. Jedním z výstupů těchto projektů je i vytvoření Česko-slovenského regionálního informačního a společenského střediska Hornolidečska a Púchovské Doliny, které se zaměřuje na společnou propagaci cestovního ruchu v mikroregionu. Informační centra poskytují informace o turistických destinacích v celém příhraničním regionu a nabízí možnosti pořádání výstav, kulturních

a jiných akcí. Tabulka 2-12 poskytuje indikativní přehled projektů v oblasti cestovního ruchu, které byly realizovány na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v programovém období 2007-2013.

Tabulka 2-11: Vybrané hromadné ubytovací zařízení v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Název zařízení	Obec	Kategorie zařízení	Ubytovací kapacita
Ranč U Zvonu	Francova Lhota	Hotel **	42 lůžek
Sportovně – turistické centrum	Horní Lideč	Turistická ubytovna	30 lůžek
Motorest Čertovy skály	Lidečko	Hotel **	11 až 50 lůžek
Ski areál Lužná	Lužná	Turistická ubytovna	36 lůžek
Turistická chata Lužná	Lužná	Turistická ubytovna	21 lůžek
Ubytovna – obecní úřad Pozdřechov	Pozdřechov	Turistická ubytovna	10 a méně
Horská Chata Antarik	Valašská Senice	Ostatní zařízení	58 lůžek
Horský penzion Severka	Valašská Senice	Penzion	16 lůžek
Penzion U Dorňáků	Valašská Senice	Penzion	14 lůžek
Penzióň Pri lipe	Dohňany	Hotel ***	18 lůžek
Hotel Čertov	Lazy pod Makytou	Hotel ***	91 lůžek
Chata Alpina	Lazy pod Makytou	Ostatní zařízení	12 lůžek
Chata Čertov*	Lazy pod Makytou	Ostatní zařízení	45 lůžek
Chata Dešná	Lysá pod Makytou	Ostatní zařízení	20 lůžek
Chaty Bartek	Lysá pod Makytou	Ostatní zařízení	40 lůžek

* Chata rekonstruovaná na horský hotel kategorie *** v roce 2012

Zdroj: Český statistický úřad, internetové stránky Púchovské Doliny

Tabulka 2-12: Rozvojové projekty v oblasti cestovního ruchu mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Horský hotel*** Šamo Lazy pod Makytou	ŠAMO AKTIV, s.r.o.	1 489 tis. EUR	OPKHR
Rekonštrukcia horského hotelu Javorník	Tichý a Kubík s. r. o.	425 tis. EUR	OP KHR
Rozšíření služeb rekreačního areálu Horní Lideč	Obec Horní Lideč	1700 tis. Kč	ROP SM
Rozšíření nabídky služeb ubytovacího zařízení Horní Lideč	Marie Tkadlecová	398 tis. Kč	PRV MAS
Rozhledny Hornolidečska a Púchovské doliny na kótách 651 m. n. m.	Sdružení obcí Hornolidečska, obec Dohňany, obec Mestečko, obec Seninka	533 tis. EUR	OP ČR-SR

Tabulka 2-12: Rozvojové projekty v oblasti cestovního ruchu mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013 (pokračování)

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Česko-Slovenský pohyblivý Betlém	Obec Horní Lideč, obec Dohňany	774 tis. EUR	OP ČR-SR
Na úsvitu společných dějin	Obec Horní Lideč, obec Dohňany	36 tis. EUR	OP ČR-SR
Rekonstrukcia historických mlynov prihraničných obciach Dohňany a Mikulovka	Obec Dohňany	293 tis. EUR	OP ČR-SR
Zkvalitnění Hornolidečské magistrály a údržba zeleně v obcích	Sdružení obcí Hornolidečska	1700 tis. Kč	PRV MAS
Zkvalitnění lyžařského svahu v obci Pozdětšov	Pavel Zicha	398 tis. Kč	PRV MAS
Školící a informační centrum na hranici ČR-SR Pulčín	Obec Francova Lhota, obec Mestečko	332 tis. EUR	OP ČR-SR
Rozvoj kulturní infrastruktury - Dom kulturních tradic	Obec Dohňany, obec Horní Lideč	303 tis. EUR	OP ČR-SR
Rozvoj turizmu na naučných chodnících v pohraniční oblasti Hornolidečska a Púchovské Doliny	Obec Dohňany, obec Horní Lideč	28 tis. EUR	OP ČR-SR
Podpora cezhraničnej turistiky	Združení obcí Púchovská Dolina, Sdružení obcí Hornolidečska	17 tis. EUR	OP ČR-SR

Pozn.: ROP SM – Regionální operační program Střední Morava; OP KHR - Operační program Konkurenceschopnost a Hospodářský růst; OP ČR-SR – Operační program Česká republika – Slovenská republika; PRV MAS – Program rozvoje venkova, Místní akční skupina Hornolidečsko

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Centrální koordinační orgán, informace Operačního programu Česká republika – Slovenská republika, informace MAS Hornolidečska

Konečně uvedme, že o relevantnosti cestovního ruchu pro okres Vsetín svědčí rovněž jeho postavení třináctého okresu České republiky vzhledem k počtu příjezdějících návštěvníků v roce 2012, respektive patnáctého okresu vzhledem k počtu přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních a postavení okresu Púchov mezi třiceti nejvíce navštěvovanými okresy Slovenské republiky podle počtu přenocování v roce 2012.

Na závěr této kapitoly poukažme, že spolupráce v oblasti podnikání je podstatou projektu s názvem *Síťování místních produktů na Valašsku*, který je zaměřen na propagaci místních výrobků na bázi regionální značky Kvalita z Valašska. Mikroregion Hornolidečska je hlavním realizátorem tohoto projektu, a to ve spolupráci s dalšími místními akčními skupinami regionu.

3. Sociální dimenze rozvoje

Třetí kapitola se věnuje sociální dimenzi rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to primárně pohledem místních obyvatel s následujícím doplněním o hodnocení vybraných souvislostí z dostupných informačních zdrojů.

3.1 Pohled místních obyvatel

Hodnocení sociální dimenze rozvoje území mikroregionů Hornolidečska a Púchovské Doliny pohledem místních obyvatel je založeno na odpovědích respondentů realizovaného dotazníkového šetření. Toto hodnocení je zaměřeno na následující dílčí tematické celky:

- Dostupnost a kvalita vzdělávání
- Dostupnost a kvalita zdravotní péče
- Dostupnost sociálních služeb
- Možnosti kulturního a sportovního vyžití
- Komunitní život a bezpečnost

Obrázky 3-1 a 3-2 zachycují strukturu odpovědí respondentů dotazníkového šetření. V tomto ohledu je nejvyšší míra spokojenosti vyjadřována s tematickými oblastmi:

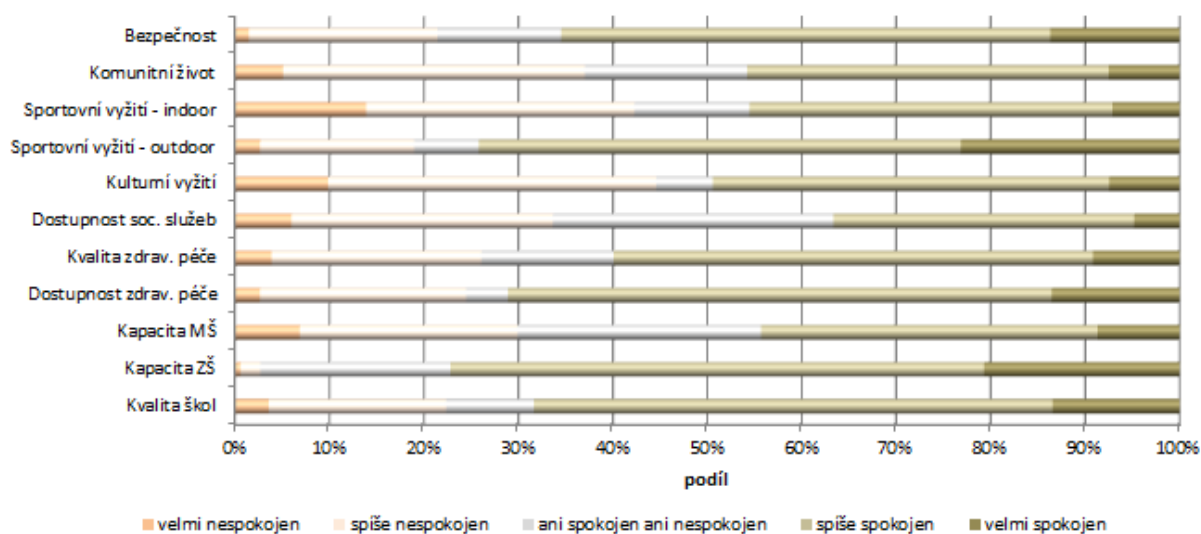
- Kapacita základních škol a kvalita místních škol
- Možnosti venkovního sportovního vyžití
- Dostupnost a kvalita zdravotní péče na české straně
- Bezpečnost

Naopak nejvyšší míra nespokojenosti respondentů dotazníkového šetření je možné pozorovat s tematickými oblastmi:

- Vnitřní sportovní vyžití, kulturní vyžití a komunitní život
- Dostupnost sociálních služeb
- Dostupnost a kvalita zdravotní péče na slovenské straně

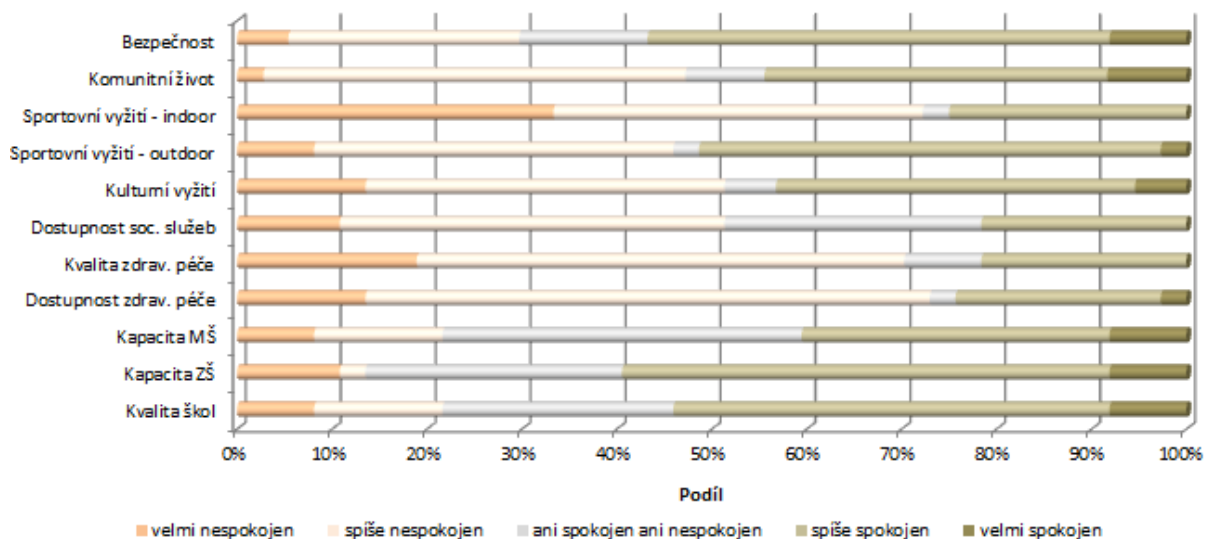
Zároveň platí, že spokojenost obyvatel mikroregionu Hornolidečska s hodnocenými aspekty sociální dimenze rozvoje je o něco vyšší než v případě obyvatel mikroregionu Púchovské Doliny (obrázky 3-1 a 3-2).

Obrázek 3-1: Spokojenost obyvatel s vybranými dílčími tématy sociální dimenze rozvoje území mikroregionu Hornolidečska

Zdroj: vlastní šetření

Obrázek 3-2: Spokojenost obyvatel s vybranými dílčími tématy sociální dimenze rozvoje území mikroregionu Púchovské Doliny

Zdroj: vlastní šetření

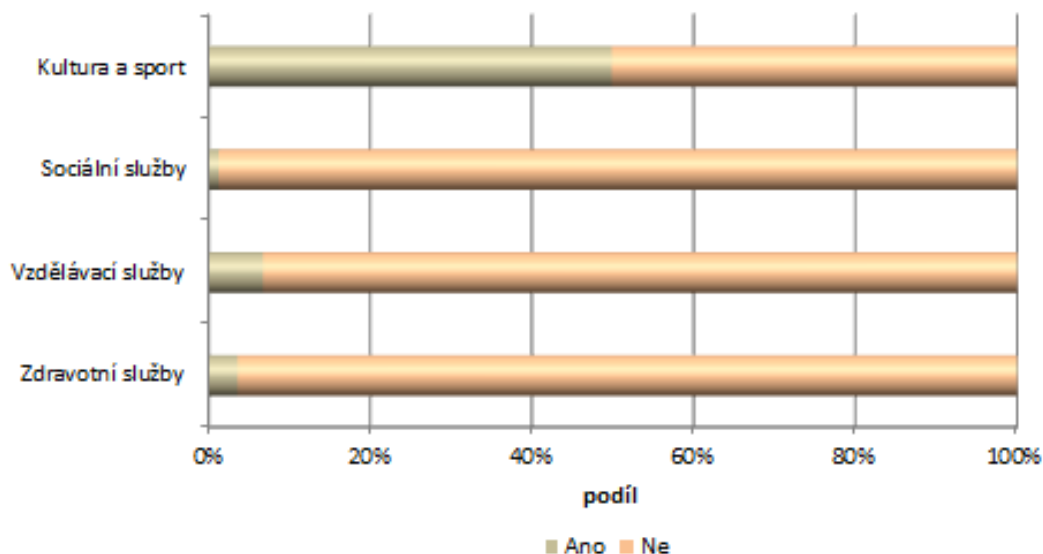
Tabulka 3-1: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření směřování veřejné podpory v rámci sociální dimenze rozvoje území; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Vytváření nových pracovních míst, podpora malého a středního podnikání	68	45
Investice do sítí dopravní infrastruktury – silnice, chodníky, cyklostezky	53	66
Podpora činnosti spolků a sdružení v oblasti kultury, sportu a volného času	53	32
Podpora činnosti škol a školek, výchova a celoživotní vzdělávání	51	21
Podpora starších spoluobčanů, pomoc seniorům, sociální péče	38	34
Podpora kvalifikace zaměstnanců, pomoc při hledání zaměstnání	31	18
Bezpečnost, snižování rizik v dopravě, boj s kriminalitou	30	21
Investice do občanské vybavenosti – kulturní zařízení	29	5
Rozvoj cestovního ruchu	26	34
Odpovědné hospodaření v lesích a na zemědělské půdě, místní produkty	25	13
Čistota ovzduší, zamezení smogu, ochrana před hlukem	24	18
Investice do občanské vybavenosti – školy a školská zařízení	22	26
Podpora úspor energií a materiálů, využívání místních obnovitelných zdrojů	22	32
Ochrana zeleně v obcích, ochrany přírody a krajiny	21	18
Investice do sítí technické infrastruktury – vodovody, kanalizace, ČOV	14	53
Investice do občanské vybavenosti – sportovní zařízení	14	24
Opravy historických památek a staveb, zlepšení vzhledu obce	13	32
Investice do občanské vybavenosti – sociální a zdravotní zařízení	13	26
Investice do sítí technické infrastruktury – nakládání s odpady	7	34

Zdroj: vlastní šetření

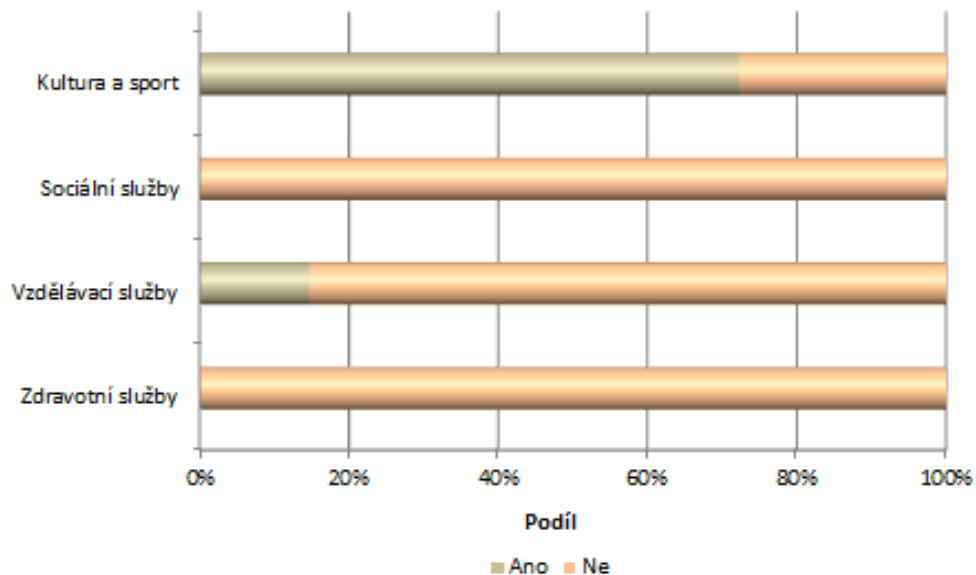
Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro směřování veřejné podpory podporují výsledky dotazníkového šetření v hodnocení spokojenosti a nespokojenosti občanů s vybranými tématy sociální dimenze rozvoje území. V rámci preferencí směřování veřejné podpory je největší důraz kladen na podporu činnosti spolků a sdružení v oblasti sportu, kultury a volného času, respektive vzdělávání a sociálního začleňování seniorů. Zároveň se ukazuje, že „měkkým“ intervencím do vlastní činnosti organizací je dáována přednost před „tvrdými“ intervencemi do budování infrastruktury školských, zdravotních a sociálních zařízení (tabulka 3-1).

Obrázek 3-3: Podíl obyvatel mikroregionu Hornolidečska využívajících vybrané služby na území mikroregionu Púchovské Doliny

Zdroj: vlastní šetření

Obrázek 3-4: Podíl obyvatel mikroregionu Púchovské Doliny využívajících vybrané služby na území mikroregionu Hornolidečska

Zdroj: vlastní šetření

V rámci dotazníkového šetření respondenti hodnotili také současnou úroveň přeshraniční spolupráce mikroregionů v rámci dílčích aspektů sociální dimenze rozvoje území. Odpovědi respondentů ukazují, že prakticky vůbec není využívána možnost využití sociálních a zdravotních služeb na druhé straně hranice. Relativně omezeně je využívána tato možnost v oblasti vzdělávání, naopak časté jsou

přeshraniční návštěvy zaměřené na účast na kulturních a sportovních akcích (obrázek 3-3 a 3-4). Uvedené skutečnosti se rovněž promítají ve vnímání nejvíce preferovaných typů přeshraničních intervencí s podporou veřejných finančních prostředků. Takto se pořádání přeshraničních kulturních a sportovních akcí stalo druhým nejčastěji uváděným typem intervencí, naopak nabídka přeshraničních sociálních, vzdělávacích a zdravotnických služeb byla uváděna nejméně často.

Tabulka 3-2: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření přeshraniční spolupráce mikroregionů s důrazem na sociální dimenzi rozvoje území; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Nabídka cestovního ruchu	59	61
Pořádání kulturních a sportovních akcí	47	50
Kvalita dopravní infrastruktury mezi českým a slovenským příhraničím	43	58
Společná propagace regionálních a místních výrobků a zajímavostí	41	24
Spolupráce při nabídce pracovních příležitostí v česko-slovenském příhraničí	39	24
Spolupráce při ochraně přírody a krajiny	28	21
Realizace výměnných programů a pobytů mezi školami	26	11
Spolupráce českých a slovenských firem v příhraničí	25	16
Spolupráce v oblasti ochrany před přírodními hrozbami	25	16
Realizace společných projektů zaměřených na obnovitelné zdroje energie	21	26
Přeshraniční spolupráce v oblasti společné historie a tradic	19	32
Dostupnost slovenského/českého příhraničí veřejnou dopravou	17	39
Přeshraniční nabídka sociálních služeb	8	3
Přeshraniční nabídka vzdělávacích služeb	8	11
Společná realizace odpadového hospodářství	4	8
Přeshraniční nabídka zdravotnických služeb	3	11

Zdroj: vlastní šetření

3.2 Poznatky hodnocení dostupných zdrojů informací

Poznatky zjištěné v rámci hodnocení pohledu místních aktérů na dílčí aspekty sociální dimenze rozvoje území poukázaly na následující skutečnosti:

- existence rozvojového potenciálu přeshraniční spolupráce zejména v rámci aktivit v oblasti kultury, sportu a volného času, respektive v rámci výměnných programů škol,
- existence do značné míry skrytého potenciálu přeshraniční spolupráce v oblasti sociálních a zdravotních služeb s ohledem na nízký stupeň povědomí a vnímání těchto příležitostí.

Tato podkapitola doplňuje uvedené poznatky o hodnocení relevantních zdrojů informací týkajících se dílčích témat sociální dimenze rozvoje území.

• **Vzdělávání**

Prvním dílčím tématem našeho hodnocení sociální dimenze rozvoje území je oblast vzdělávání. Tabulka 3-3 uvádí základní přehled mateřských a základních škol nacházejících se na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, včetně informace o jejich kapacitě. V tomto ohledu lze konstatovat, že:

- území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny disponuje širokou sítí mateřských a základních škol, které se nachází téměř ve všech obcích mikroregionu,
- v případě mikroregionu Hornolidečska je celková kapacita mateřských škol 444 míst, celková kapacita základních škol 1905 míst, což s ohledem na vývojové tendence počtu dětí předškolního věku (viz tabulka 3-5) nenaznačuje významnější problémy s kapacitami školních zařízení,
- naopak dlouhodobé trendy vývoje počtu dětí do 14 let (viz tabulka 1-2) indikuje, že pro území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny bude v blízké budoucnosti problémem otázka naplněnosti tříd škol v území.

Zejména poslední uvedený poznatek lze vnímat nejen jako hrozbu, ale rovněž jako příležitost spolupráce obcí v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny při zajišťování předškolního a základního vzdělávání v území.

Tabulka 3-3: Seznam mateřských a základních škol v mikroregionu Hornolidečska

Název	Obec	Zřizovatel	Kapacita
Mateřská škola Francová Lhota	Francova Lhota	Obec Francova Lhota	60
Základní škola Francova Lhota	Francova Lhota	Obec Francova Lhota	330
Základní škola praktická Horní Lideč – ZŠ	Horní Lideč	Zlínský kraj	50
Základní škola praktická Horní Lideč - ZŠS	Horní Lideč	Zlínský kraj	18
Mateřská škola Horní Lideč	Horní Lideč	Obec Horní Lideč	56
Základní škola Horní Lideč	Horní Lideč	Obec Horní Lideč	540
Mateřská škola Lačnov	Lačnov	Obec Lačnov	40
Základní škola Lačnov	Lačnov	Obec Lačnov	75
Základní škola Leskovec	Leskovec	Obec Leskovec	70
Mateřská škola Leskovec	Leskovec	Obec Leskovec	26
Mateřská škola Lidečko	Lidečko	Obec Lidečko	75
Základní škola Lidečko	Lidečko	Obec Lidečko	150
Mateřská škola Lužná	Lužná	Obec Lužná	24
Základní škola Pozdětchov	Pozdětchov	Obec Pozdětchov	100
Mateřská škola Pozdětchov	Pozdětchov	Obec Pozdětchov	35
Mateřská škola Střelná	Střelná	Obec Střelná	30
Základní škola Střelná	Střelná	Obec Střelná	50
Základní škola Študlov	Študlov	Obec Študlov	50
Mateřská škola Ústí	Ústí	Obec Ústí	25
Mateřská škola Valašská Polanka	Valašská Polanka	Obec Valašská Polanka	50
Základní škola Valašská Polanka	Valašská Polanka	Obec Valašská Polanka	540
Mateřská škola Valašská Senice	Valašská Senice	Obec Valašská Senice	23

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 3-4: Seznam mateřských a základních škol v mikroregionu Púchovské Doliny

Název	Obec	Zřizovatel	Počet žáků
Materská škola pri ZŠ	Dohňany	Obec Dohňany	48
Základná škola s MŠ	Dohňany	Obec Dohňany	64
Materská škola pri ZŠ	Lazy pod Makytou	Obec Lazy pod Makytou	28
Základná škola s MŠ	Lazy pod Makytou	Obec Lazy pod Makytou	94
Materská škola Lúky	Lúky	Obec Lúky	40
EP ako súčasť ZŠ s MŠ	Lysá pod Makytou	Obec Lysá pod Makytou	56
Základná škola s MŠ	Lysá pod Makytou	Obec Lysá pod Makytou	179

Tabulka 3-4: Seznam mateřských a základních škol v mikroregionu Púchovské Doliny (pokračování)

Název	Obec	Zřizovatel	Počet žáků
Materská škola	Mestečko	Obec Mestečko	19
EP ako súčasť ZŠ s MŠ	Záriečie	Obec Záriečie	15
Základná škola s MŠ	Záriečie	Obec Záriečie	177

Zdroj: Register škol a školských zariadení v Slovenskej republike; internetové stránky škol

Tabulka 3-5: Vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3-5 let na území mikroregionu Hornolidečsko; posuny věkových skupin bez zohlednění úmrtnosti a migrace

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Počet dětí ve věku 3-5 let	393	383	387	359

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu

Vedle otázek kapacity mateřských a základních škol je pro otázky rozvoje vzdělávání na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny relevantní rovněž otázka kvality vzdělávání. Školy v tomto ohledu strategicky řídí kvalitu vzdělávání v souladu se svými školními vzdělávacími programy, přičemž zároveň disponují zkušenostmi s realizací projektů podpořených z prostředků Evropské unie (viz tabulka 3-6). V tomto ohledu stojí za pozornost, že v případě českých škol byly místními základními školami realizovány projekty výhradně s využitím prostředků tzv. šablon. Takto zároveň vznikají příležitosti širšího využití prostředků strukturálních fondů Evropské unie, a to se zohledněním možností spolupráce místních škol (např. oblast vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami včetně žáků nadaných, přírodovědné a technické vzdělávání a další možnosti).

Vedle projektů zaměřených na zvyšování kvality vzdělávání byla v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizovaná řada projektů na zlepšování fyzického stavu budov mateřských a základních škol (viz tabulka 3-7). Důraz byl v tomto ohledu kladen rovněž na energetické úspory při realizaci těchto opatření. Naopak potenciál rozvoje vzdělávání na bázi přeshraniční spolupráce škol zůstal v případě mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny nevyužit. Podobně místní školy neparticipovaly na programech mezinárodní mobility, zejména pak programu Comenius, který byl relevantní rovněž pro základní školy.

Tabulka 3-6: Vzdělávací projekty mateřských a základních škol mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Moderní škola Pozdětchov 2010	Základní škola a Mateřská škola Pozdětchov	334 tis. Kč	OPVK
Zkvalitnění výuky na 1. stupni ZŠ	Základní škola Lidečko	580 tis. Kč	OPVK
Sluníčko	Základní škola Lačnov	448 tis. Kč	OPVK
Inovace výuky na ZŠ Střelná	Základní škola Střelná	423 tis. Kč	OPVK
EU peníze školám	Základní škola praktická Horní Lideč	401 tis. Kč	OPVK
Škola pro život	Základní škola Francova Lhota	828 tis. Kč	OPVK
EU peníze školám	Základní škola Valašská Polanka	1124 tis. Kč	OPVK
Moderná základná škola	Základná a materská škola Lazy pod Makytou	173 tis. EUR	OPV

Pozn.: OPVK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost; OPV - Operačný program Vzdelávanie

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Centrální koordináční orgán

Tabulka 3-7: Projekty zaměřené na zlepšování fyzického stavu objektů mateřských a základních škol mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Zateplení budovy Mateřské školy ve Francově Lhotě	Obec Francova Lhota	1006 tis. Kč	OPŽP
Zateplení Mateřské školy Lačnov	Obec Lačnov	1181 tis. Kč	OPŽP
Zateplení a výměna oken pavilonu MŠ Francova Lhota	Obec Francova Lhota	1969 tis. Kč	OPŽP
MŠ Horní Lideč - zateplení	Obec Horní Lideč	1014 tis. Kč	OPŽP
Stavební úpravy základní a mateřské školy Leskovec	Obec Leskovec	1691 tis. Kč	OPŽP
Stavební úpravy objektu Základní školy Valašská Polanka snižující energetickou náročnost stavby	Obec Valašská Polanka	8331 tis. Kč	OPŽP
ZŠ s MŠ Lysá pod Makytou	Obec Lysá pod Makytou	565 tis. EUR	ROP

Pozn.: OPŽP – Operační program Životní prostředí; ROP – Regionálny operačný program

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Centrální koordináční orgán

• Zdravotní a sociální služby

Druhým dílčím tématem našeho hodnocení sociální dimenze rozvoje území je oblast zdravotních a sociálních služeb. Zde se projevuje venkovský charakter mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, kdy přirozená spádová centra zajištění komplexních zdravotních a sociálních služeb je potřeba hledat ve městech Vsetín a Púchov. Tabulky 3-8 a 3-9 ukazují základní vybavenost území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny zařízeními a poskytovateli zdravotních a sociálních služeb.

Tabulka 3-8: Seznam zdravotnických zařízení v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Obec	PLD	PLDD	PL - Stomatologie	PL - Gynekologie	Další ZZ
Francova Lhota	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne
Horní Lideč	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Lačnov	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Leskovec	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Lidečko	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano
Lužná	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Pozděchov	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Prlov	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne
Seninka	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Střelná	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Študlov	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Ústí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Valašská Polanka	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Valašská Senice	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Valašské Příkazy	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Dohňany	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Lazy pod Makytou	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Lúky	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Lysá pod Makytou	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Mestečko	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Vydrná	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Záriečie	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Pozn.: PLD – praktický lékař pro dospělé, PLDD – praktický lékař pro děti a dorost, PL – praktický lékař, ZZ – zdravotnické zařízení

Zdroj: Registr zdravotnických zařízení, Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR; internetové stránky obcí

Tabulka 3-9: Seznam poskytovaných sociálních služeb v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Poskytovatel	Obec	Typ služby
Obec Horní Lideč	Horní Lideč	Dům s pečovatelskou službou
Letokruhy, o.p.s. - denní stacionář	Valašská Polanka	Denní stacionáře
Obec Vydrná	Lúky	Pečovatelská služba
Obec Lazy pod Makytou	Lazy pod Makytou	Pečovatelská služba
Obec Lysá pod Makytou	Lysá pod Makytou	Pečovatelská služba
Obec Mestečko	Mestečko	Pečovatelská služba
Obec Záriečie	Záriečie	Pečovatelská služba
Obec Dohňany	Dohňany	Pečovatelská služba
Obec Lúky	Lúky	Pečovatelská služba
Obec Lazy pod Makytou	Lazy pod Makytou	Denní centrum

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, internetové stránky obcí, Centrální register poskytovatelův sociálních služeb

Poznátky tabulek 3-8 a 3-9 lze shrnout následujícím způsobem:

- Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny disponuje základní vybaveností v oblasti sociálních a zdravotních služeb. V případě mikroregionu Púchovské Doliny lze pozorovat absenci zdravotních služeb, což koresponduje s deklarovanou nespokojeností s touto oblastí ze strany místních obyvatel.
- Obce Horní Lideč a Valašská Polanka plní funkci přirozených center mikroregionu Hornolidečska ve vazbě na poskytování sociálních a zdravotních služeb. V tomto kontextu lze vnímat případné příležitosti pro přeshraniční poskytování sociálních a zdravotních služeb, nicméně dobrá dopravní dostupnost města Púchov zpochybňuje potřebu takového přístupu. Pro případné úvahy o přeshraniční spolupráci v oblasti poskytování sociálních a zdravotních služeb proto vnímáme jako potřebné primární mapování potřeb v mikroregionu.

Za pozornost dále stojí, že rovněž v oblasti zdravotních a sociálních služeb byly v programovém období 2007-2013 realizovány rozvojové projekty s využitím strukturálních fondů Evropské unie. Takto byl v obci Valašská Polanka vyřešen problém nevyhovujících prostor poskytování zdravotních služeb prostřednictvím vybudování nového spádového zdravotního střediska. Objekt domu s pečovatelskou službou v obci Horní Lideč pak prošel modernizací spojenou s jeho zateplením. Tabulka 3-10 shrnuje základní poznátky o obou projektech. Poznamenejme, že do budoucna lze

očekávat růst významu celé problematiky, a to v kontextu jednak rostoucího počtu seniorů v populaci a jednak měnící se role rodiny.

Tabulka 3-10: Projekty zaměřené na zlepšování fyzického stavu objektů mateřských a základních škol mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
DPS Horní Lideč - zateplení	Obec Horní Lideč	1534 tis. Kč	OPŽP
Spádové zdravotní středisko ve Valašské Polance	Obec Valašská Polanka	15952 tis. Kč	ROP SM

Pozn.: OPŽP – Operační program Životní prostředí; ROP SM – Regionální operační program Střední Morava

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

• **Kultura, sport a volný čas**

Třetím dílčím tématem našeho hodnocení sociální dimenze rozvoje území je oblast kultury, sportu a volného času. Zdůrazněme, že tato problematika se velmi úzce dotýká rovněž aktivit na poli cestovního ruchu. Ačkoliv respondenti dotazníkového šetření deklarují zájem o zlepšování nabídky kulturních, sportovních a volnočasových aktivit, byla na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizována v programovém období 2007-2013 celá řada rozvojových projektů se zaměřením na tuto oblast (viz tabulka 3-11). Tyto projekty se obecně týkaly dvou typů intervencí:

- První typ intervencí je spojen s výstavbou či modernizací infrastruktury volného času.
- Druhý typ intervencí je spojen s realizací kulturních, sportovních či jiných volnočasových akcí.

Řada z realizovaných projektů, zejména typu akce, má významně přeshraniční charakter, přičemž akcentován je význam tradic a historie regionu Valašska.

Tabulka 3-11: Rozvojové projekty v oblasti kultury, sportu a volného času mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Polyfunkční sportovní areál ve Francově Lhotě	Obec Francova Lhota	17468 tis. Kč	ROP SM
Víceúčelový nízkoenergetický komplex pro všechny generace - Lidečko	Obec Lidečko	26683 tis. Kč	ROP SM
Hasičské komunitní centrum v Lačnově	Obec Lačnov	84999 tis. Kč	ROP SM

Tabulka 3-11: Rozvojové projekty v oblasti kultury, sportu a volného času mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013 (pokračování)

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
"Kulturní dům Střelná" revitalizace objektu	Obec Střelná	1639 tis. Kč	OPŽP
Obec Lidečko - objekt sportovního areálu Lidečko	Obec Lidečko	1014 tis. Kč	OPŽP
Vybavení společenského klubu Lidečko	Společenský klub Lidečko	101 tis. Kč	PRV MAS
Rekonstrukce budovy komunitního centra	Obec Prlov	358 tis. Kč	PRV MAS
Zázemí pro kulturu a činnost zájmových sdružení a spolků v obci Seninka	Obec Seninka	269 tis. Kč	PRV MAS
Kulturní dům Študlov	Obec Študlov	396 tis. Kč	PRV MAS
Rozvoj kulturní infrastruktury - Dom kulturních tradicí	Obec Dohňany, obec Horní Lideč	303 tis. EUR	OP ČR-SR
Tradiční Valašské dožínky v Lačnově	Obec Lačnov, obec Mestečko	5 tis. EUR	OP ČR-SR
Mezinárodní kulturní léto obcí Lidečko a Záriečie	Obec Lidečko, obec Záriečie	15 tis. EUR	OP ČR-SR
Medzinárodné kultúrne a športové akcie obcí Záriečie a Lidečko	Obec Záriečie, obec Lidečko	9 tis. EUR	OP ČR-SR
Divadlo a folklór nezná hranice	Obec Lidečko, obec Záriečie	24 tis. EUR	OP ČR-SR

Pozn.: ROP SM – Regionální operační program Střední Morava; OPŽP – Operační program Životní prostředí; OP ČR-SR – Operační program Česká republika – Slovenská republika; PRV MAS – Program rozvoje venkova, Místní akční skupina Hornolidečsko

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Centrální koordinační orgán, informace Operačního programu Česká republika – Slovenská republika, informace MAS Hornolidečska

Předpoklady bohatého kulturního, sportovního a jiného volnočasového života v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny jsou dále dány:

- širokým zastoupením místních spolků různého zaměření, a to včetně folklorních spolků orientovaných na zachování lidových tradic či dalších zájmových sdružení, kterými jsou například sbory dobrovolných hasičů a spolky zahrádkářů, chovatelů včel, skautské oddíly, kluby seniorů a další,
- širokou nabídkou kulturních, sportovních a jiných společenských akcí v průběhu celého roku,
- nabídkou potřebné infrastruktury trávení volného času (např. nově zrekonstruovaná hřiště pro outdoor sportovní vyžití v obcích Dohňany, Francova Lhota, Lužná, Študlov, Valašská Polanka) s tím, že jisté nedostatky lze spatřovat ve vazbě na krytá sportoviště.

Kulturní a sportovní akce a udržování tradic představuje jeden z významných prvků sounáležitosti obyvatelstva s daným územím a jedná se tak o jedno z klíčových témat přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Takto téma spolupráce je zdůrazňováno také obyvateli přeshraničního mikroregionu v rámci realizovaného dotazníkového šetření.

Tabulka 3-12: Index kriminality Policejního obvodního oddělení Horní Lideč v období 2013/2014; srovnání s vybranými referenčními územími

	POO Horní Lideč	Územní odbor Vsetín	Zlínský kraj	Česká republika
Index kriminality	84,6	177,0	155,1	299,9

Zdroj: Policie České republiky – mapa kriminality

Tabulka 3-13: Rozvojové projekty v oblasti ochrany obyvatelstva mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Vytvoření sítě pro krizové řízení v česko-slovenském příhraničí	Sdružení obcí Hornolidečska, Obec Dohňany	173 tis. EUR	OP ČR-SR
Krizový systém cezhraničnej ochrany života, zdravia a včasného varovania	Obec Lazy pod Makytou, obec Nový Hrozenkov	31 tis. EUR	OP ČR-SR
Rekonstrukce požární budovy v obci Ústí	Obec Ústí	400 tis. Kč	PRV MAS
Vybavení výcvikového střediska dobrovolných hasičů pro požární sport	Sbor dobrovolných hasičů Horní Lideč	389 tis. Kč	PRV MAS
Vybavení hasičského komunitního centra Lačnov	Sbor dobrovolných hasičů Lačnov	396 tis. Kč	PRV MAS

Pozn.: OP ČR-SR – Operační program Česká republika – Slovenská republika; PRV MAS – Program rozvoje venkova, Místní akční skupina Hornolidečsko

Zdroj: informace Operačního programu Česká republika – Slovenská republika, informace MAS Hornolidečska

Na závěr této kapitoly poukážme na skutečnost, že mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny lze považovat za relativně bezpečné území vzhledem k míře kriminality (viz tabulka 3-12 pro hodnoty indexu kriminality české části mikroregionu). Zároveň byla v programovém období 2007-2013 realizována řada projektů zaměřených na zvyšování ochrany obyvatelstva před náhlými katastrofami (viz tabulka 3-13 pro přehled vybraných projektů v této oblasti).

4. Environmentální dimenze rozvoje území a fyzické prostředí

Čtvrtá kapitola se věnuje environmentální dimenzi a fyzickému prostředí rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to primárně pohledem místních obyvatel s následujícím doplněním o hodnocení vybraných souvislostí z dostupných informačních zdrojů.

4.1 Pohled místních obyvatel

Hodnocení environmentální dimenze a fyzického prostředí rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pohledem místních obyvatel je založeno na odpovědích respondentů dotazníkového šetření týkajících se oblastí:

- Funkční prostorová struktura území s důrazem na rezidenční funkci a veřejná prostranství
- Doprava a dopravní infrastruktura
- Technická infrastruktura
- Životní prostředí

Obrázky 4-1 a 4-2 zachycují strukturu souhlasných a nesouhlasných odpovědí respondentů šetření. V tomto ohledu se ukazuje pozitivní vnímání následujících dílčích aspektů environmentální dimenze a fyzického prostředí rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny:

- kvalita životního prostředí ve vazbě na stav ovzduší, systém odpadového hospodářství či nabídku zeleně,
- kvalita a cena bydlení,
- možnosti parkování v místě bydliště.

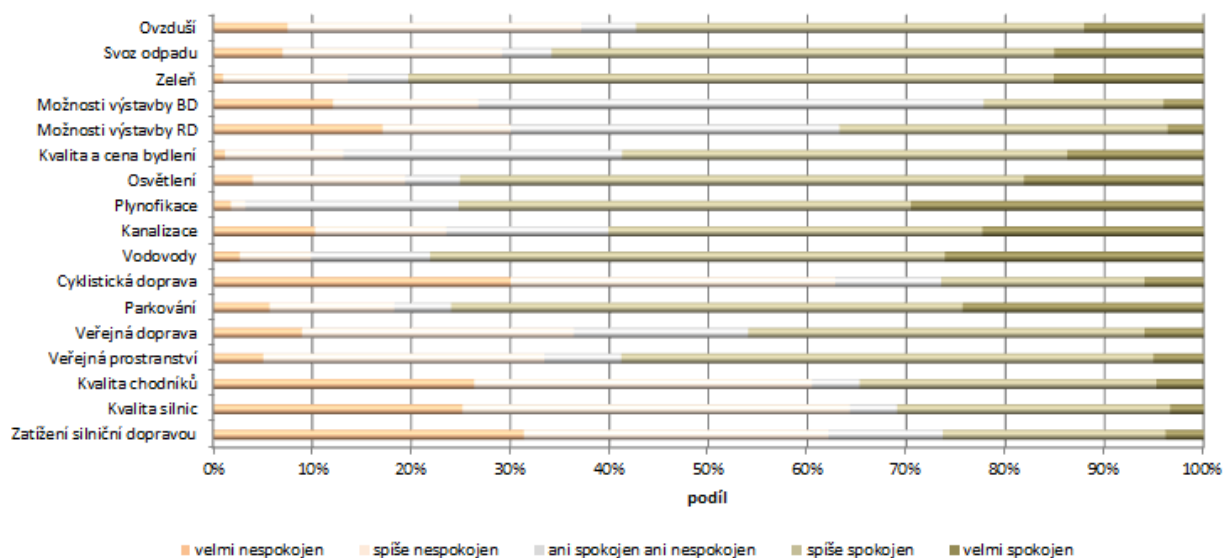
Naopak spíše negativně se respondenti šetření vyjádřili k následujícím dílčím aspektům environmentální dimenze a fyzického prostředí rozvoje území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny:

- vybavenost území technickou infrastrukturou, a to zejména ve vazbě na kanalizaci,
- parametry silniční i veřejné dopravy ve vazbě na zatížení území dopravou, kvalitu silnic a chodníků a další,
- možnosti cyklodopravy.

Zároveň se ukazuje, že v některých hodnocených oblastech deklarují obyvatelé české části mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny vyšší spokojenost s danou problematikou. V tomto

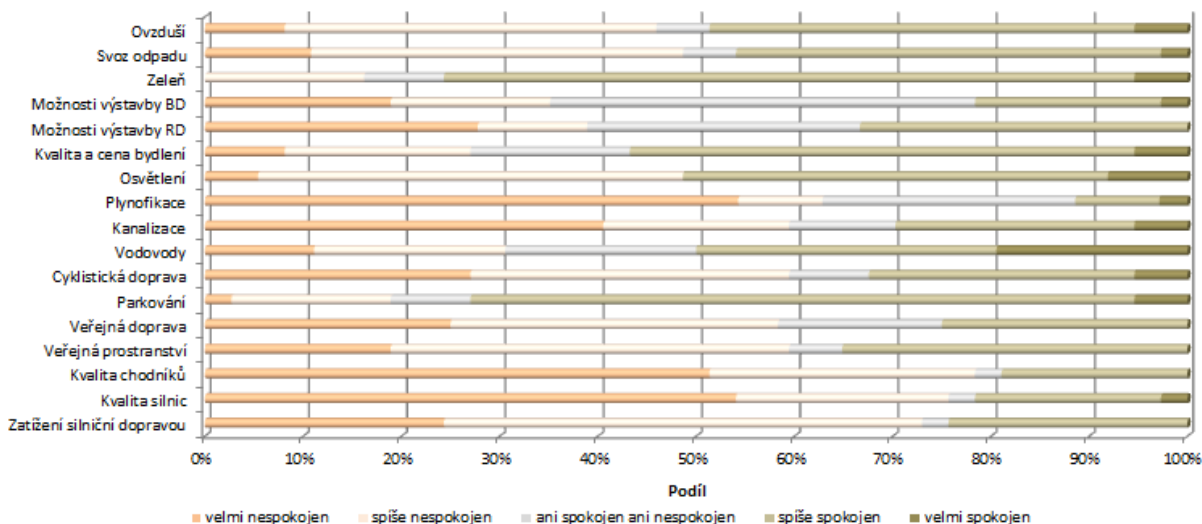
ohledu se zejména jedná o vybavenost území technickou infrastrukturou a kvalitu veřejných prostranství.

Obrázek 4-1: Spokojenost obyvatel s dílčími aspekty environmentální dimenze územního rozvoje a fyzického prostředí mikroregionu Hornolidečska

Zdroj: vlastní šetření

Obrázek 4-2: Spokojenost obyvatel s dílčími aspekty environmentální dimenze územního rozvoje a fyzického prostředí mikroregionu Púchovská Dolina

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 4-1: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření směřování veřejné podpory; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Vytváření nových pracovních míst, podpora malého a středního podnikání	68	45
Investice do sítí dopravní infrastruktury – silnice, chodníky, cyklostezky	53	66
Podpora činnosti spolků a sdružení v oblasti kultury, sportu a volného času	53	32
Podpora činnosti škol a školek, výchova a celoživotní vzdělávání	51	21
Podpora starších spoluobčanů, pomoc seniorům, sociální péče	38	34
Podpora kvalifikace zaměstnanců, pomoc při hledání zaměstnání	31	18
Bezpečnost, snižování rizik v dopravě, boj s kriminalitou	30	21
Investice do občanské vybavenosti – kulturní zařízení	29	5
Rozvoj cestovního ruchu	26	34
Odpovědné hospodaření v lesích a na zemědělské půdě, místní produkty	25	13
Čistota ovzduší, zamezení smogu, ochrana před hlukem	24	18
Investice do občanské vybavenosti – školy a školská zařízení	22	26
Podpora úspor energií a materiálů, využívání místních obnovitelných zdrojů	22	32
Ochrana zeleně v obcích, ochrany přírody a krajiny	21	18
Investice do sítí technické infrastruktury – vodovody, kanalizace, ČOV	14	53
Investice do občanské vybavenosti – sportovní zařízení	14	24
Opravy historických památek a staveb, zlepšení vzhledu obce	13	32
Investice do občanské vybavenosti – sociální a zdravotní zařízení	13	26
Investice do sítí technické infrastruktury – nakládání s odpady	7	34

Zdroj: vlastní šetření

Výše uvedené poznatky obrázků 4-1 a 4-2 se promítají rovněž do preferovaných tematických oblastí pro směřování intervencí veřejné podpory v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. V tomto ohledu se intervence v oblasti dopravní infrastruktury řadí mezi dvě nejčastěji uváděné preferované tematické zaměření veřejných intervencí v mikroregionu. Další tematická zaměření veřejných intervencí, která považujeme za relevantní pro environmentální dimenzi rozvoje území a fyzické prostředí mikroregionu, byla zmiňována méně často, s výjimkou intervencí v oblasti zlepšování vybavenosti území technickou infrastrukturou na slovenské straně mikroregionu (viz tabulka 4-1). Obdobné závěry pak přináší rovněž hodnocení možností přeshraniční spolupráce v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (viz tabulka 4-2). Za pozornost stojí spíše

nižší inklinace obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny k méně akcentovaným formám přeshraniční spolupráce (např. odpadové hospodářství, ochrana přírody a krajiny). Podobně jako v případě sociálních a zdravotních služeb, i zde lze vnímat příležitosti k využití dosud spícího potenciálu.

Tabulka 4-2: Preference obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny pro tematické zaměření spolupráce mikroregionů; podíl souhlasně odpovídajících respondentů k danému tematickému zaměření na celkovém počtu respondentů šetření

Tematické zaměření	Podíl odpovědí v %	
	ČR	SR
Nabídka cestovního ruchu	59	61
Pořádání kulturních a sportovních akcí	47	50
Kvalita dopravní infrastruktury mezi českým a slovenským příhraničím	43	58
Společná propagace regionálních a místních výrobků a zajímavostí	41	24
Spolupráce při nabídce pracovních příležitostí v česko-slovenském příhraničí	39	24
Spolupráce při ochraně přírody a krajiny	28	21
Realizace výměnných programů a pobytů mezi školami	26	11
Spolupráce českých a slovenských firem v příhraničí	25	16
Spolupráce v oblasti ochrany před přírodními hrozbami	25	16
Realizace společných projektů zaměřených na obnovitelné zdroje energie	21	26
Přeshraniční spolupráce v oblasti společné historie a tradic	19	32
Dostupnost slovenského/českého příhraničí veřejnou dopravou	17	39
Přeshraniční nabídka sociálních služeb	8	3
Přeshraniční nabídka vzdělávacích služeb	8	11
Společná realizace odpadového hospodářství	4	8
Přeshraniční nabídka zdravotnických služeb	3	11

Zdroj: vlastní šetření

4.2 Poznatky hodnocení dostupných zdrojů informací

Poznatky zjištěné v rámci hodnocení pohledu místních aktérů na dílčí aspekty environmentální dimenze rozvoje území a fyzického prostředí mikroregionu Hornolidečsko a Púchovská Dolina poukázaly na následující skutečnosti:

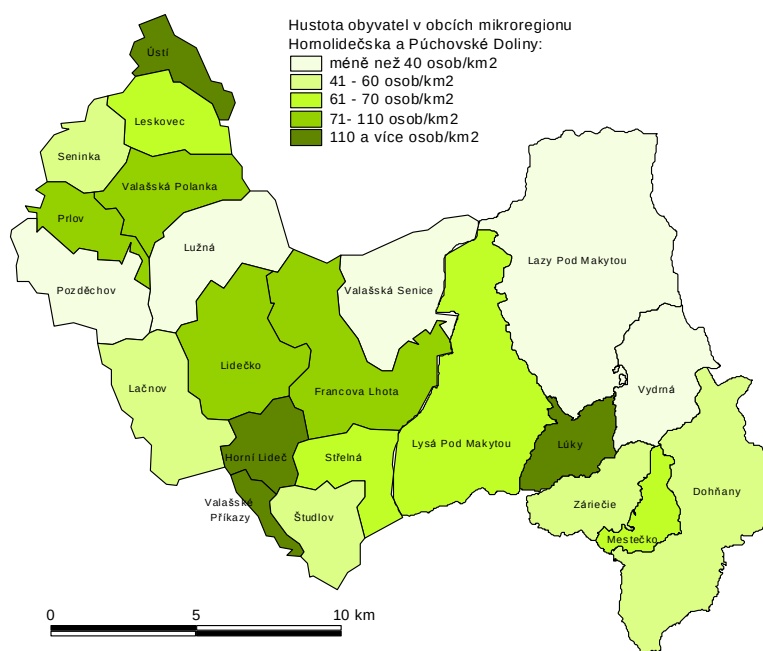
- existence rozvojového potenciálu přeshraniční spolupráce zejména v reakci na potřeby zvyšování kvality dopravní infrastruktury, a to včetně vazby na rozvoj udržitelných forem dopravy,
- existence potenciálu přeshraniční spolupráce ve vybraných oblastech souvisejících s kvalitou životního prostředí ve vazbě jednak na hospodárné využívání zdrojů a jednak snižování zatížení životního prostředí.

Tato podkapitola doplňuje uvedené poznatky o hodnocení relevantních zdrojů informací týkajících se dílčích témat environmentální dimenze rozvoje území a fyzického prostředí mikroregionu Hornolidečsko a Púchovská Dolina.

• Funkční prostorová struktura území

Podoba funkční prostorové struktury území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je ovlivněna jeho lokalizací ve vertikálně členitém území na rozhraní Bílých Karpat a Javorníků. Reliéf zásadním způsobem ovlivňuje jednak koncentraci rezidenční funkce v údolí obou geomorfologických útvarů a jednak trasování hlavních dopravních komunikací. Obrázek 4-3 potvrzuje uvedenou skutečnost, když ukazuje nejvyšší hustotu zalidnění v obcích lokalizovaných v údolí podél klíčových dopravních komunikací (Ústí, Horní Lideč a Valašské Příkazy, Lúky).

Obrázek 4-3: Hustota zalidnění obcí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2013

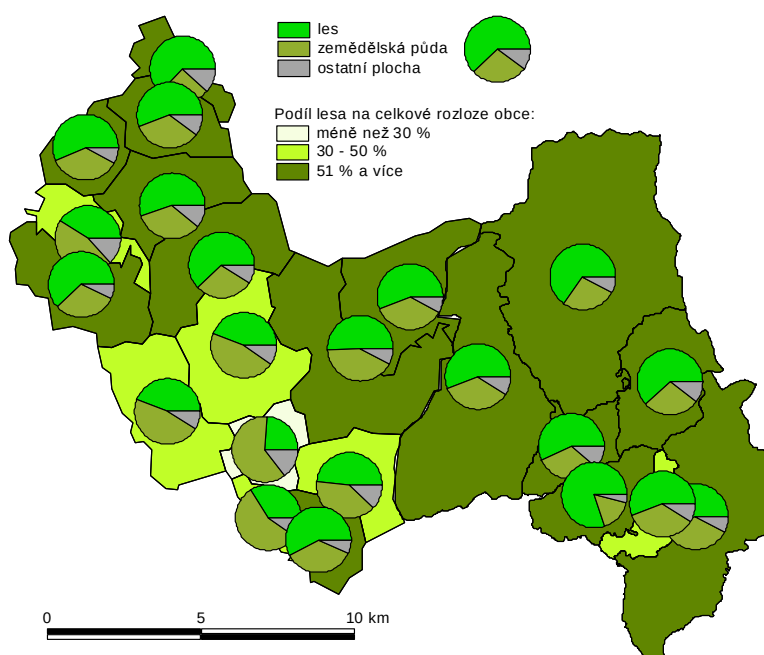
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úřadu Slovenskej republiky

Obrázek 4-4 znázorňuje strukturu základních typů funkčního využití ploch jednotlivých obcí. Hlavní poznatky v tomto ohledu naznačují:

- velmi vysoký podíl lesních ploch prakticky u všech obcí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (srovnej rovněž s tvrzením o významu lesnictví jako jednoho z klíčových odvětví hospodářství mikroregionu),
- relativně nižší podíl lesních ploch na celkové rozloze obce Horní Lideč a některých obcí okolních, a to se současným zvýšením podílu zemědělské půdy.

Celkově hodnocení landuse potvrzuje vysokou kvalitu přírodních předpokladů spojených s funkcí lesa, s rozvojovými dopady rovněž v oblasti cestovního ruchu či ochrany přírody a krajiny.

Obrázek 4-4: Struktura landuse obcí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2013 s důrazem na podíl lesních ploch na celkové rozloze

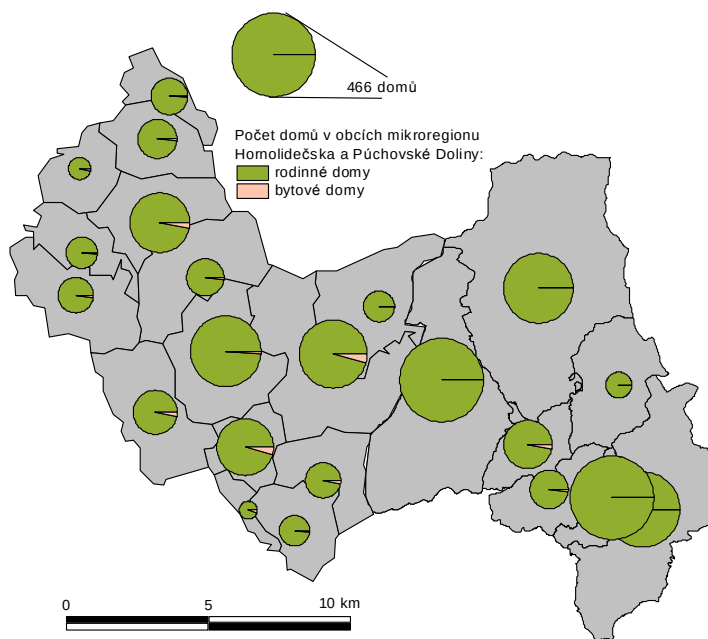

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Rezidenční funkce na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je primárně spojena s objekty individuálního bydlení v rodinných domech. Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 ukázaly celkový počet 5560 obydlených domů, z čehož více než 98 % připadalo na rodinné domy. Mírně vyšší počet bytových domů lze identifikovat v obcích Horní Lideč, Valašská Polanka, Francova Lhota a Lúky (viz rovněž obrázek 4-5). Celkově však bylo na území mikroregionu Hornolidečska

a Púchovské Doliny v roce 2011 sečteno necelých 100 bytových domů. Uvedené skutečnosti přispívají ke kvalitě bydlení v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Podobně lze vnímat jen průměrný nárůst počtu domů v mikroregionu Hornolidečska a stabilní stav počtu domů v mikroregionu Púchovské Doliny (viz tabulka 4-3).

Obrázek 4-5: Struktura domovního fondu obcí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Tabulka 4-3: Index změny počtu domů v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny mezi roky 2011 a 1991; srovnání s referenčními územími České a Slovenské republiky

	Mikroregion Hornolidečska	Okres Vsetín	Zlínský kraj	Česká republika
Index změny 2011/1991	1,12	1,13	1,10	1,15
	Púchovská Dolina	Okres Púchov	Trenčianský kraj	Slovenská republika
Index změny 2011/1991	0,98	1,23	1,24	1,24

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu a Štatistického úradu Slovenskej republiky

Obce na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny věnují ve svých rozvojových aktivitách pozornost rovněž kvalitě veřejných prostranství. Tabulka 4-4 zachycuje vybrané projekty v této oblasti, které byly realizovány v programovém období 2007-2013 s využitím externích zdrojů financování.

Tabulka 4-4: Rozvojové projekty zvýšení kvality veřejných prostranství mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny realizované s podporou strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007-2013

Název projektu	Příjemce podpory	Alokace	Operační program
Revitalizácia verejných priestranstiev v Dohňanoch	Obec Dohňany	377 tis. EUR	ROP
Revitalizácia námestia Lysá pod Makytou	Obec Lysá pod Makytou	712 tis. EUR	ROP

Pozn.: PRV MAS – Program rozvoje venkova, Místní akční skupina Hornolidečsko; ROP - Regionální operační program

Zdroj: vlastní zpracování na základě přehledů projektů Mas Hornolidečsko a Centrálného koordinačného orgánu Slovenské republiky

• Doprava

Základní kostra dopravní sítě mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je tvořena:

- silnicí 1. třídy I/57 v trase Vsetín – Valašská Polanka – Horní Lideč – Valašské Klobouky,
- silnicí 1. třídy I/49 v trase Vizovice – Pozdřechov – Valašská Polanka s napojením na silnici I/57 s tím, že v obci Horní Lideč silnice I/49 pokračuje v trase Horní Lideč – Dohňany – Púchov,
- železniční trať číslo 280 v trase Vsetín – Horní Lideč – Púchov.

S ohledem na lokalizaci velkého počtu obcí na základní kostře dopravní sítě mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je zajištěna velmi dobrá vnitřní dopravní dostupnost celého území. Tabulky 4-5 a 4-6 v tomto směru zachycují dojezdové časy silniční dopravou mezi vybranými českými a slovenskými obcemi, přičemž délka tohoto času se ukazuje mezi 10 až 30 minutami. Česká a slovenská strana mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny je rovněž spojena veřejnou dopravou, jistá omezení lze v tomto ohledu sledovat ve vazbě na víkendové spoje (viz tabulky 4-5 a 4-6).

Tabulka 4-5: Charakteristiky dopravní dostupnosti obcí Horní Lideč a Valašská Polanka ze slovenských obcí mikroregionu Púchovská Dolina

Obec	Čas dojezdu po silnici		Počet přímých spojů neděle		Poslední spoj zpět sobota *	
	Horní Lideč	Val. Polanka	Horní Lideč	Val. Polanka	Horní Lideč	Val. Polanka
Dohňany	20 min.	31 min.	5	0	17:21	16:14
Lazy pod Makytou	23 min.	34 min.	0	0	15:17	Bez spoje
Lúky	14 min.	25 min.	5	0	17:21	16:14
Lysá pod Makytou	10 min.	21 min.	5	0	17:21	16:14
Mestečko	17 min.	28 min.	0	0	17:21	12:38
Vydrná	19 min.	30 min.	0	0	17:21	12:38
Záriečie	16 min.	27 min.	5	0	17:21	16:14

* Požadavek na cestovní dobu nižší než 90 minut

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat IDOS a GPS systémů

Tabulka 4-6: Charakteristiky dopravní dostupnosti obce Lysá pod Makytou z českých obcí mikroregionu Hornolidečska

Obec	Čas dojezdu po silnici	Počet přímých spojů neděle	Poslední spoj zpět sobota *
Francova Lhota	17 min.	0	16:46
Horní Lideč	10 min.	5	23:00
Lačnov	17 min.	0	16:46
Leskovec	24 min.	0	16:46
Lidečko	13 min.	0	17:34
Lužná	18 min.	0	17:34
Pozdřechov	24 min.	0	Bez spoje
Prlov	23 min.	0	Bez spoje
Seninka	29 min.	0	Bez spoje
Střelná	7 min.	5	23:00
Študlov	14 min.	0	Bez spoje
Ústí	26 min.	0	12:36
Valašská Polanka	21 min.	0	16:46
Valašská Senice	24 min.	0	16:46
Valašské Příkazy	12 min.	0	17:34

* Požadavek na cestovní dobu nižší než 90 minut

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat IDOS a GPS systémů

V rámci základní kostry dopravní sítě mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny lze identifikovat některé rozvojové problémy a příležitosti, které zahrnují zejména:

- trasování rychlostní silnice R49 jako součásti silniční sítě TEN-T přímo v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny se zásadním zlepšením napojení celého mikroregionu na nadregionální silniční síť,
- potřebu modernizace železniční trati číslo 280 s následným zvýšením přepravní rychlosti a bezpečnosti železniční dopravy na této trati,
- otázky modernizace silnice I/57 v souladu s koncepčními dokumenty Zlínského kraje v oblasti dopravy.

Výše uvedené silniční a železniční komunikace jsou zároveň relevantní pro financování intervencí z kohezní politiky Evropské unie pro programové období 2014-2020. Další rozvojové problémy týkající se dopravní sítě mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny jsou pak spojeny s kvalitou místních komunikací. V tomto ohledu jsou Ředitelstvím silnic Zlínského kraje řazeny do kategorie silnic v havarijním stavu mimo jiné silniční komunikace 4940 a 4943 (lokalita obcí Lačnov a Valašské Příkazy), 0498 (lokalita obce Pozděchov) nebo 05743 (lokalita Lidečko-Pulčín). Otázky přeshraničního řešení kvality silnic v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny jsou však více méně omezeny na jedinou komunikaci propojující celé území, tj. silnici 1. třídy I/49. Poznamenejme, že jediná alternativní trasa silnice mezi obcemi Lazy pod Makytou a Nový Hrozenkov byla rekonstruována s využitím prostředků Operačního programu Česká republika – Slovenská republika již v programovém období 2007-2013.

Jedním z problémů dopravy v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, které byly uváděny respondenty dotazníkového šetření, je zatížení území silniční dopravou. Hodnocení tohoto ukazatele pro vybrané úseky silnic 1. třídy v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny nepotvrzuje tento předpoklad, neboť hodnoty intenzity silniční dopravy v roce 2010 byly na těchto úsecích pod průměrnou hodnotou 7565 vozidel za den připadajících na všechny úseky silnic 1. třídy v České republice (viz tabulka 4-7). S ohledem na intenzitu dopravy a konflikt dopravní a rezidenční funkce je ovšem potřeba i nadále zvažovat potřebu intervencí pro zvyšování bezpečnosti silničního provozu.

Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny je svými přírodními předpoklady vhodnou destinací pro cykloturistiku. V tomto ohledu se na jeho území nachází řada cyklotras propojujících zajímavé cíle cestovního ruchu (např. Hornolidečská magistrála a další cyklotrasy). V oblasti cyklodopravy však není využit její potenciál jako alternativního způsobu cesty do zaměstnání, neboť vertikálně členité

cyklotrasy jsou vhodné pro turistiku, nikoliv však pro každodenní cestu do práce či za vzděláváním. V tomto kontextu se nabízí příležitost pro zlepšování současného stavu na bázi výstavby cyklostezky v údolí mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, tj. propojení obcí mikroregionu páteří cyklostezkou.

Tabulka 4-3: Intenzita silniční dopravy na vybraných úsecích komunikací mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v letech 2000 a 2010

Komunikace	2000		2010	
	Osobní	Vozidla celkem	Osobní	Vozidla celkem
I/57 - Valašská Polanka	3 986	5 109	4 325	5 273
I/49 - Pozděchov	1 406	1 922	1 454	1 939
I/49 - Střelná	1 768	2 279	2 169	2 881
I/49 - Záriečie	2 094	2 784	3 443	4 497
I/49 - Dohňany	3 038	3 872	4 713	5 679

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic České republiky: Celostátní sčítání dopravy; Slovenská správa ciest: Celoštátné sčítanie dopravy

• Životní prostředí a technická infrastruktura

Problematiku životního prostředí lze považovat za velmi významné téma mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Tato skutečnost je dána rovněž tím, že část území mikroregionu je součástí:

- Chráněné krajinné oblasti Beskydy na české straně (území východně od údolí silnice I/57),
- Chráněné krajinné oblasti Kysuce (část katastru obcí Lazy pod Makytou a Lysá pod Makytou).

V rámci těchto velkoplošných chráněných území se na území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny nachází také přírodně cenná maloplošná chráněná území (viz tabulka 4-4). Obecně vysoká kvalita přírody a krajiny na české i slovenské straně území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny opodstatňuje úvahy o přeshraniční spolupráci v této oblasti.

Další problémy v oblasti životního prostředí, které jsou společné pro českou i slovenskou stranu mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny zahrnují témata odpadového hospodářství a napojení na technickou infrastrukturu. Problematika odpadového hospodářství je tradičně řešena na obecní úrovni se zohledněním hierarchie preferovaných způsobů nakládání s odpady. S ohledem

na dlouhodobý cíl Evropské unie potlačovat skládkování odpadu je spolupráce v širším území vysoce žádoucí strategií pro naplnění uvedeného cíle.

Tabulka 4-4: Maloplošná chráněná území v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny

Název	Typ chráněného území	Obec	Předmět ochrany
Pulčín	Národní přírodní rezervace	Francova Lhota	Význačné skalní útvary největšího skalního města v pískovcích moravské části Karpat, přirozená druhová skladba lesa
Čertovy skály	Přírodní památka	Lidečko	Skalní výchoz tvořený blokem pískovců flyše, významný krajinný prvek
Hrádek	Přírodní památka	Študlov	Květnaté louky, vzácné rostlinné druhy
Kopce	Přírodní památka	Lidečko	Skalní sesuv pískovců s rozsedlinovými jeskyněmi a výskytem netopýrů
Rybník Neratov	Přírodní památka	Prlov, Pozděchov	Významná vodní a mokřadní společenstva druhů
Sucháčkovy paseky	Přírodní památka	Lačnov	Květnaté louky, vzácné rostlinné druhy
Čertov	Přírodní rezervace	Lazy pod Makytou	Přirozená skladba lesních druhů

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Seznam chráněných území Zlínského kraje; Štátný zoznam osobitne chránených častí prírody SR

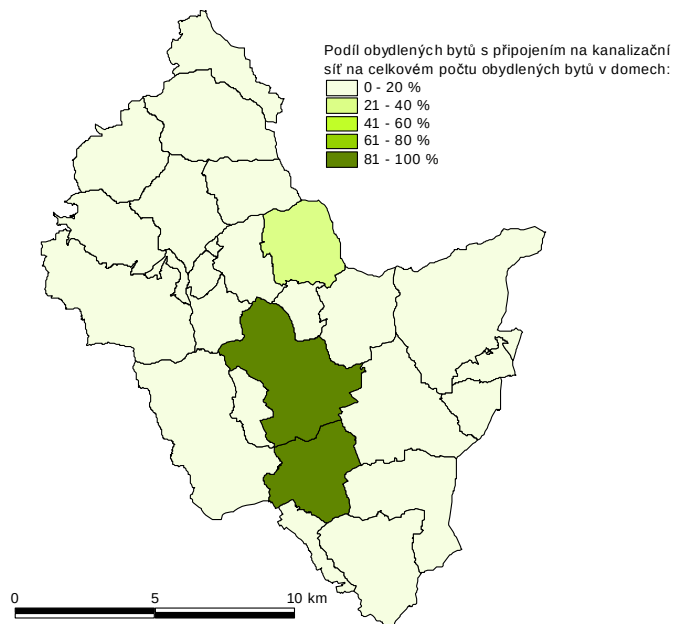
V případě technické infrastruktury je hlavním problémem mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny nenapojení řady částí jeho území na vodovody a kanalizaci. Obrázky 4-6 a 4-7 zachycují situaci na české straně mikroregionu, a to podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Obecně lze pozorovat lepší vybavenost území vodovodem než připojením ke kanalizaci. Na slovenské straně mikroregionu ukazují vybrané statistiky z roku 2013 následující údaje¹:

- V případě obce Lúky je na veřejnou kanalizaci s ČOV napojeno cca 83 % obyvatel.
- V případě obce Lysá pod Makytou je na veřejnou kanalizaci s ČOV napojeno cca 55 % obyvatel.
- V případě obce Dohňany je na veřejnou kanalizaci s ČOV napojeno pouze 12 % obyvatel.

Cílem Plánu rozvoje veřejných vodovodů a veřejných kanalizací pro území Trenčínského kraje pak je mimo jiné vybudování kanalizace v obcích Dohňany, Mestečko a Záriečie.

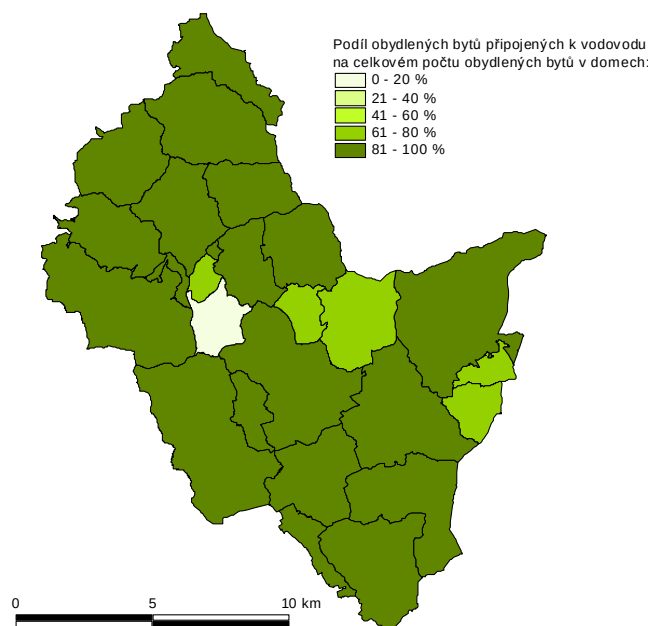
¹ Trenčianský kraj (2013). *Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre území Trenčianského kraja*. Trenčín: Trenčianský kraj.

Obrázek 4-6: Podíl obydlených bytů připojených na kanalizační síť na celkovém počtu obydlených bytů v domech v roce 2011; úroveň základních sídelních jednotek obcí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu

Obrázek 4-7: Podíl obydlených bytů připojených k vodovodu na celkovém počtu obydlených bytů v domech v roce 2011; úroveň základních sídelních jednotek obcí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu

5. SWOT analýza

EKONOMICKÁ DIMENZE ROZVOJE	
Silné stránky - Stabilní počet obyvatel, kladná hodnota migračního salda ve vazbě na kupní sílu obyvatelstva - Zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva mezi roky 2001 a 2011 - Relativně nižší nezaměstnanost obyvatel mikroregionu Púchovská Dolina ve srovnání s referenční hodnotou Slovenska - Existence tradičních odvětví s vysokým počtem podnikatelských subjektů a zároveň s největšími zaměstnavateli v území (kovozpracující průmysl, lesnictví a dřevozpracující průmysl) - Vysoký podíl lesních ploch jako předpoklad rozvoje navazujících ekonomických aktivit - Existence inovačního potenciálu místních podnikatelských subjektů; zkušenosti s čerpáním externí finanční podpory - Existence místních produktů, včetně specifické značky kvality Valaška - Existence přírodních a kulturních předpokladů cestovního ruchu na obou stranách hranice, rozšiřovaných s využitím externích zdrojů financování - Existence ubytovacích kapacit na české i slovenské straně hranice, rekonstrukce vybraných ubytovacích zařízení s využitím externích zdrojů financování - Existence systému propagace území pro cestovní ruch	Slabé stránky - Spíše periferní poloha v rámci České i Slovenské republiky, vysoká vertikální členitost území - Negativní ekonomické souvislosti spojené s klesajícím zastoupením dětské složky populace a rostoucím počtem seniorů v populaci; otázka zajištění kvalifikované pracovní síly do budoucna - Spíše horší vzdělanostní struktura ve srovnání s referenční hodnotou České republiky a Slovenska - Relativně vyšší nezaměstnanost obyvatel mikroregionu Hornolidečska ve srovnání s referenční hodnotou České republiky - Nižší podnikatelská aktivita ve srovnání s referenční hodnotou České republiky a Slovenska - Nižší nabídka ubytovacích kapacit nejvyšší kvality - Nespokojenost místních obyvatel se situací mikroregionu v oblasti podnikání a zaměstnanosti - Relativně málo využití příležitosti přeshraničního fungování trhu práce pohledem místních obyvatel
Příležitosti - Využití příležitostí plynoucích z procesu demografického stárnutí - Využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti pro řešení problémů nezaměstnanosti - Rozvoj na bázi přeshraniční spolupráce v oblasti podnikání a fungování trhu práce – zvětšení velikosti potenciálního trhu pro uplatnění - Rozvoj na bázi přeshraniční spolupráce podniků v území silných ekonomických odvětví - Přeshraniční spolupráce v oblasti utváření nových zážitkových atraktivit a společné propagace cestovního ruchu; zdůraznění významu sportovního a zdravotního cestovního ruchu - Využití externích zdrojů financování pro rozvoj přeshraničních aktivit v oblasti zaměstnanosti, podnikání a cestovního ruchu - Zlepšení dopravní dostupnosti území prostřednictvím výstavby rychlostní silnice R49 s lepším zapojením území do rozvoje ekonomických aktivit na bázi konceptu inteligentní specializace	Hrozby - Neschopnost reagovat na příležitosti spojené se zvyšujícím se počtem seniorů v populaci - Chybějící zájem podniků a dalších relevantních aktérů o přeshraniční spolupráci - Existence kognitivních překážek k utváření spolupráce v rámci přeshraničního trhu práce (např. vnímání neexistujících legislativních a administrativních bariér apod.) - Neschopnost využít externích zdrojů financování pro rozvoj přeshraničních aktivit v oblasti zaměstnanosti, podnikání a cestovního ruchu

SOCIÁLNÍ DIMENZE ROZVOJE

Silné stránky	Slabé stránky
- Stabilní počet obyvatel, kladná hodnota migračního salda - Dobrá dopravní dostupnost pro přeshraniční spolupráci v oblasti vzdělávacích, zdravotních, sociálních i volnočasových služeb a aktivit - Široká, etablovaná síť mateřských a základních škol v území, dostatečné kapacity těchto škol - Zkušenosti místních škol s realizací externě financovaných projektů zaměřených na zvyšování kvality vzdělávání - Zlepšení fyzického stavu řady místních škol s využitím externích zdrojů financování - Základní nabídka zdravotních a sociálních služeb na české straně mikroregionu; realizace rozvojových projektů pro řešení kapacitních a prostorových nedostatků - Zvyšování kvality infrastruktury volného času v území s využitím externích zdrojů financování - Bohatý kulturní a společenský život v území, vysoký počet místních spolků - Relativně nízká míra kriminality v území - Deklarovaná spokojenost místních obyvatel s kvalitou místních škol, s možnostmi venkovního sportovního vyžití a bezpečností - Deklarovaná spokojenost místních obyvatel s kvalitou zdravotní péče na české straně mikroregionu - Vysoká účast místních obyvatel na přeshraničních aktivitách v oblasti kultury, sportu a volného času	- Záporná hodnota přirozeného přírůstku - Klesající zastoupení dětí mladších 15 let v populaci s dopady na relevantní oblasti rozvoje území, zejména vzdělávání - Negativní souvislosti spojené s rostoucím počtem seniorů v populaci - Nevyužití potenciálu rozvoje vzdělávání na bázi externě podpořených projektů přeshraniční či mezinárodní spolupráce škol - Absence poskytovatelů zdravotních služeb na slovenské straně hranice - Nižší deklarovaná spokojenost místních obyvatel s možnostmi vnitřního sportovního vyžití, kulturního vyžití a komunitního života, respektive s dostupností sociálních služeb - Nižší deklarovaná spokojenost místních obyvatel s kvalitou zdravotní péče na slovenské straně mikroregionu - Nízká účast místních obyvatel na přeshraničních aktivitách v oblasti sociálních a zdravotních služeb a celoživotního vzdělávání
Příležitosti	Hrozby
- Využití příležitostí plynoucích z procesu demografického stárnutí – trh práce, aktivní stárnutí a další - Spolupráce škol při realizaci rozvojových projektů zaměřených na zvyšování kvality vzdělávání (např. žáci se speciální vzdělávacími potřebami, polytechnické a přírodovědné vzdělávání) - Přeshraniční spolupráce v aktivitách škol, školek a v rámci celoživotního vzdělávání; a to včetně vazby na optimalizaci sítě mateřských a základních škol v území - Účast na projektech mezinárodní mobility Erasmus+ - Přeshraniční spolupráce v oblasti sociálních a zdravotních služeb s důrazem na mapování potřeb a zvyšování informovanosti o možnostech - Přeshraniční spolupráce v oblasti řízení rizik - Přeshraniční spolupráce v kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivitách; využití dlouhodobě etablovaných partnerství	- Pokračující pokles zastoupení dětí mladších 15 let v populaci s dopady v nutnosti optimalizace sítě mateřských a základních škol v území - Legislativní změny týkající se požadavků na zajištění předškolního vzdělávání dětí - Neschopnost reagovat na zvyšující se počet seniorů ve společnosti, a to zejména ve vazbě na poskytování sociálních a zdravotních služeb - Nezáměr lékařů o poskytování zdravotních služeb ve venkovském regionu - Existence kognitivních překážek k utváření spolupráce v rámci příhraničních aktivit v oblasti sociálních a zdravotních služeb (např. vnímání neexistujících legislativních a administrativních bariér apod.)

ENVIRONMENTÁLNÍ DIMENZE ROZVOJE A FYZICKÉ PROSTŘEDÍ

Silné stránky	Slabé stránky
- Vysoká kvalita životního prostředí – lokalizace části území ve velkoplošných chráněných územích, vysoký podíl lesa, existence řady maloplošných chráněných území - Kvalita bydlení daná rozhodujícím podílem individuálního bydlení s minimálním počtem bytových domů - Kvalita bydlení daná stabilním počtem domů bez negativních vlivů vysoké intenzity nové výstavby - Existence externě financovaných projektů na zvyšování kvality veřejných prostranství - Dobrá vnitřní dopravní dostupnost území po silnicích 1. třídy respektive železnici sítě TEN-T číslo 280, včetně spojení veřejnou dopravou - Relativně nízká intenzita dopravy na silnici I/57 - Existence cyklotras ve vazbě na cestovní ruch - Fungující systém odpadového hospodářství na bázi preferovaných způsobů nakládání s odpady - Deklarovaná spokojenost místních obyvatel s kvalitou bydlení, respektive s kvalitou životního prostředí	- Vertikálně členité území ve vazbě na náročnost infrastrukturních projektů - Potenciál ke zlepšování kvality veřejných prostranství - Spíše omezené spojení české a slovenské strany mikroregionu veřejnou dopravou - Špatný fyzický stav železniční trati číslo 280 - Nízká kvalita řady místních komunikací - Existence konfliktních míst rezidenční a dopravní funkce, zejména na silnici I/57 - Chybějící cyklostezky ve vazbě na cesty do zaměstnání a škol - Chybějící technická infrastruktura v řadě lokalit území - Deklarovaná nespokojenost místních obyvatel s řadou parametrů dopravy v území (např. intenzita dopravy, kvalita silnic a chodníků, možnosti cyklodopravy) - Deklarovaná nespokojenost místních obyvatel s vybaveností území technickou infrastrukturou
Příležitosti	Hrozby
- Zlepšování dopravní dostupnosti území na bázi výstavby rychlostní silnice R49 - Zvyšování rychlosti a kvality železniční dopravy prostřednictvím modernizace železniční trati číslo 280 - Zlepšování fyzického stavu místních komunikací, a to včetně vazby na bezpečnost silničního provozu - Rozvoj udržitelných forem dopravy, výstavba páteřní cyklostezky přes území mikroregionu - Přeshraniční spolupráce při zvyšování kvality dopravní infrastruktury, a to včetně sítě cyklotras a cyklostezek - Přeshraniční spolupráce v oblasti snižování zatížení životního prostředí a hospodářného nakládání se zdroji (např. odpadové hospodářství, řešení otázek technické infrastruktury), a to včetně otázky managementu chráněných území - Přeshraniční spolupráce v oblasti řízení rizik	- Narušení přírodní kvality území ve vazbě na neudržitelný rozvoj ekonomických aktivit (např. cestovní ruch) - Rostoucí zatížení území tranzitní silniční dopravou - Zhoršující se možnosti vnitřní přepravy osob mezi českou a slovenskou stranou území v důsledku rušení veřejných spojů či zhoršující se kvality místních komunikací - Neschopnost zvyšovat konkurenceschopnost udržitelných forem dopravy, pokles zájmu o tyto formy přepravy - Změny legislativních požadavků týkající se skládkování odpadu - Neschopnost řešit problémy chybějící technické infrastruktury

6. Strategie rozvoje přeshraniční spolupráce

Tato kapitola představuje vlastní strategii rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Kapitola je strukturována ve vazbě na hierarchické členění strategické (návrhové) fáze procesu strategického plánování.

6.1 Vize rozvoje přeshraniční spolupráce

Na základě poznatků analytické části dokumentu (viz kapitoly 1-4), které byly přehledně shrnuty formou SWOT analýzy (viz kapitola 5) byla formulována vize rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Vize rozvoje přeshraniční spolupráce byla formulována takto.

Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny – území dobré praxe přeshraniční spolupráce v udržitelném rozvoji

Ve střednědobém časovém horizontu bude mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny územím, které realizuje řadu projektů dobré praxe přeshraniční spolupráce v udržitelném rozvoji. V tomto ohledu bude mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny respektovat soulad v naplňování cílů inteligentního ekonomického růstu, sociální inkluze a environmentální udržitelnosti, a to při vysoké kvalitě institucionálního rámce. Přeshraniční spolupráce založená na principech udržitelného rozvoje umožní překonávat nevýhody plynoucí z existence hranice jako rozvojové bariéry.

V ekonomické dimenzi udržitelného rozvoje bude mezi českou a slovenskou stranou mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny posílena spolupráce ekonomických subjektů příbuzných odvětví s vysokým rozvojovým potenciálem. V rámci spolupráce bude kladen důraz na hledání smart, tj. chytrých, řešení na bázi inovací. Místní produkty budou propagovány pod společnou značkou kvality Hornolidečska a Púchovské Doliny. Obyvatelé mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny budou hledat možnosti uplatnění na přeshraničním trhu práce bez obav z administrativních, legislativních či jiných překážek. Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny bude nabízet své atraktivitu cestovního ruchu společně, a takto bude vnímán jako atraktivní destinace udržitelného cestovního ruchu plného zážitků a příběhů k prožití.

V sociální dimenzi udržitelného rozvoje bude pokračovat úzká přeshraniční spolupráce české a slovenské strany mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v rámci kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit. Vedle toho bude posílena přeshraniční spolupráce místních škol ve vybraných relevantních oblastech (např. vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků s nadáním, přírodovědné a polytechnické vzdělávání) a zároveň budou mapovány potřeby a příležitosti v oblasti sociálních či zdravotních služeb. Přeshraniční intervence v rámci sociální dimenze udržitelného rozvoje budou směřovat k posilování sociálního začleňování všech relevantních skupin obyvatel.

V environmentální dimenzi udržitelného rozvoje bude mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny klást důraz na přeshraniční spolupráci v rámci udržitelných forem dopravy. Vedle zachování základní dopravní obslužnosti půjde zejména o rozvoj cyklistické dopravy prostřednictvím budování páteřní cyklostezky v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to včetně napojení na další druhy veřejné dopravy (B+R systém). Současně bude v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny podporována spolupráce aktérů cílená jednak na hospodárné využívání zdrojů a jednak na snižování znečištění životního prostředí. Klíčové oblasti přeshraniční spolupráce budou orientovány na management přírodně cenných území a odpadové hospodářství. Respektování environmentální dimenze udržitelného rozvoje zajistí rozvoj území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, který je šetrný k životnímu prostředí.

V návaznosti na formulovanou vizi a jednotlivé dimenze udržitelného rozvoje byly definovány tři prioritní oblasti:

- Prioritní oblast 1 - Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny – přeshraniční spolupráce v oblasti chytré ekonomiky,
- Prioritní oblast 2 - Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny – přeshraniční spolupráce v oblasti sociálního začleňování a posilování komunitního života,
- Prioritní oblast 3 - Mikroregion Hornolidečska a Púchovské Doliny – přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje šetrného k životnímu prostředí,

s tím, že čtvrtá institucionálně založená prioritní oblast je vnímána jako oblast průřezová.

6.2 Strategické cíle a opatření rozvoje přeshraniční spolupráce

Formulace strategických cílů a opatření rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny vychází z rozvojové vize a je členěna do čtyř definovaných prioritních oblastí (viz kapitola 6.1).

• Prioritní oblast 1 - Přeshraniční spolupráce v oblasti chytré ekonomiky

Intervenční logika první prioritní oblasti *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny* je založena na využití silných stránek a příležitostí rozvoje území, a současně na minimalizaci vlivu slabých stránek a hrozeb rozvoje mikroregionu.

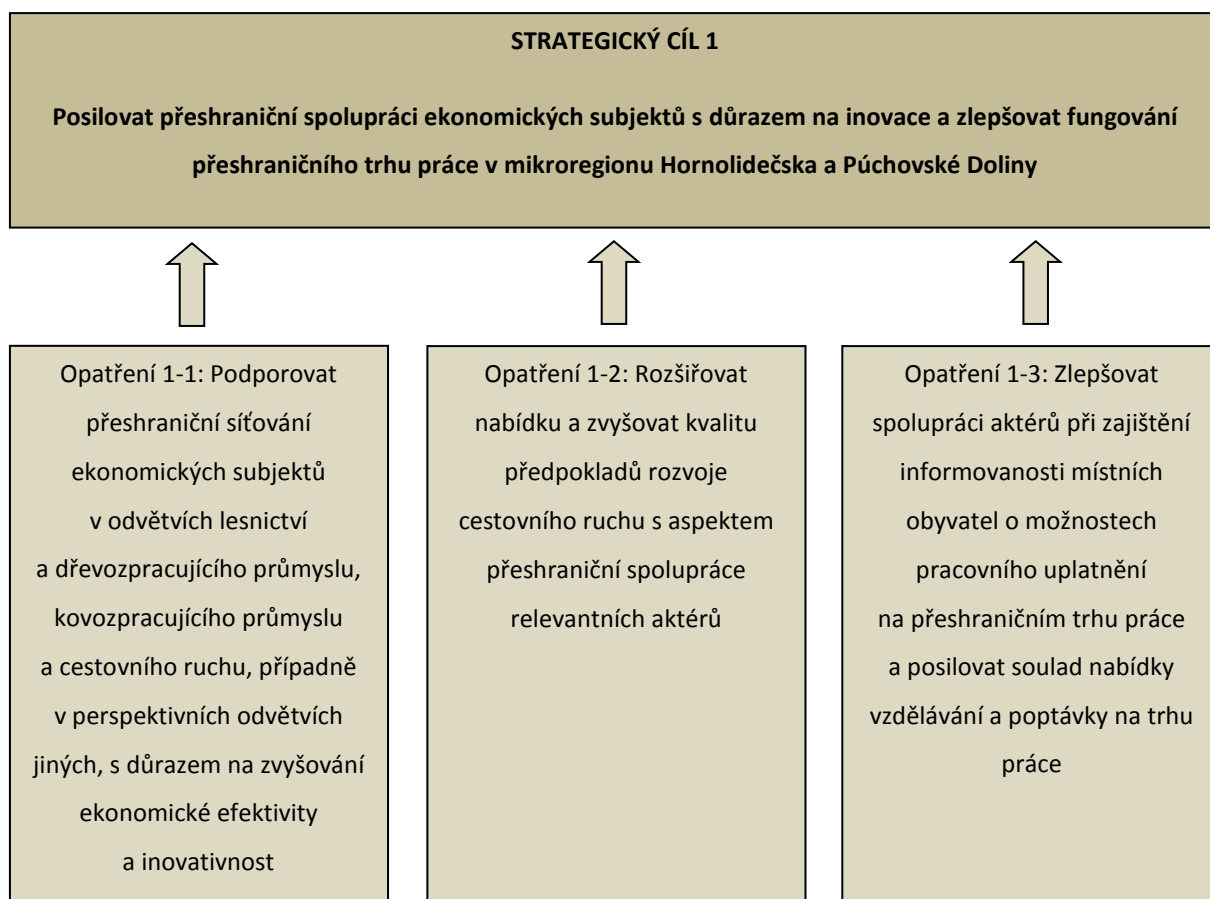
Takto intervenční logika první prioritní oblasti respektuje jednak nespokojenost místních obyvatel s tématem zaměstnanost a podnikání a jednak vyšší míru nezaměstnanosti české strany mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Zároveň intervenční logika první prioritní oblasti vnímá příležitost rozvoje dosud spíše málo využívaných možností utváření přeshraničního trhu práce. Za tímto účelem usiluje intervenční logika o využití rozvojového potenciálu silných stránek mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to zejména:

- existence odvětví s předpoklady jejich přeshraničního rozvoje v duchu konceptu inteligentní specializace - lesnictví a dřevozpracující průmysl, kovo zpracující průmysl, cestovní ruch,
- vysoké kvality přírodních, kulturních i realizačních předpokladů cestovního ruchu, s důrazem na sportovně a zážitkově orientovaný cestovní ruch a cestovní ruch zaměřený na wellness,
- zkušeností s utvářením přeshraničních regionálních značek kvality místních produktů (značka kvalita Valašska).

Intervenční logika první prioritní oblasti dále usiluje o posilování informovanosti o možnostech přeshraniční zaměstnanosti a o odbourávání kognitivních administrativních, legislativních a dalších bariér vyšší účasti potenciálních pracovníků na přeshraničním trhu práce. Konečně intervenční logika první prioritní oblasti vnímá jako zásadní příležitost přeshraniční spolupráce v oblasti chytré ekonomiky výstavbu rychlostní silnice R49, která by významně zlepšila dopravní dostupnost území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny vzhledem k aglomeracím měst Zlína a Púchova, tj. hlavních center rozvoje plastikářského a gumárenského průmyslu ve Zlínském a Trenčianském kraji.

V souladu s výše představenou intervenční logikou první prioritní oblasti byl její strategický cíl a navazující opatření rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny formulován tak, jak zachycuje obrázek 6-1.

Obrázek 6-1: Intervenční logika první prioritní oblasti – přeshraniční spolupráce v oblasti chytré ekonomiky

- Prioritní oblast 2 - Přeshraniční spolupráce v oblasti sociálního začleňování a posilování komunitního života**

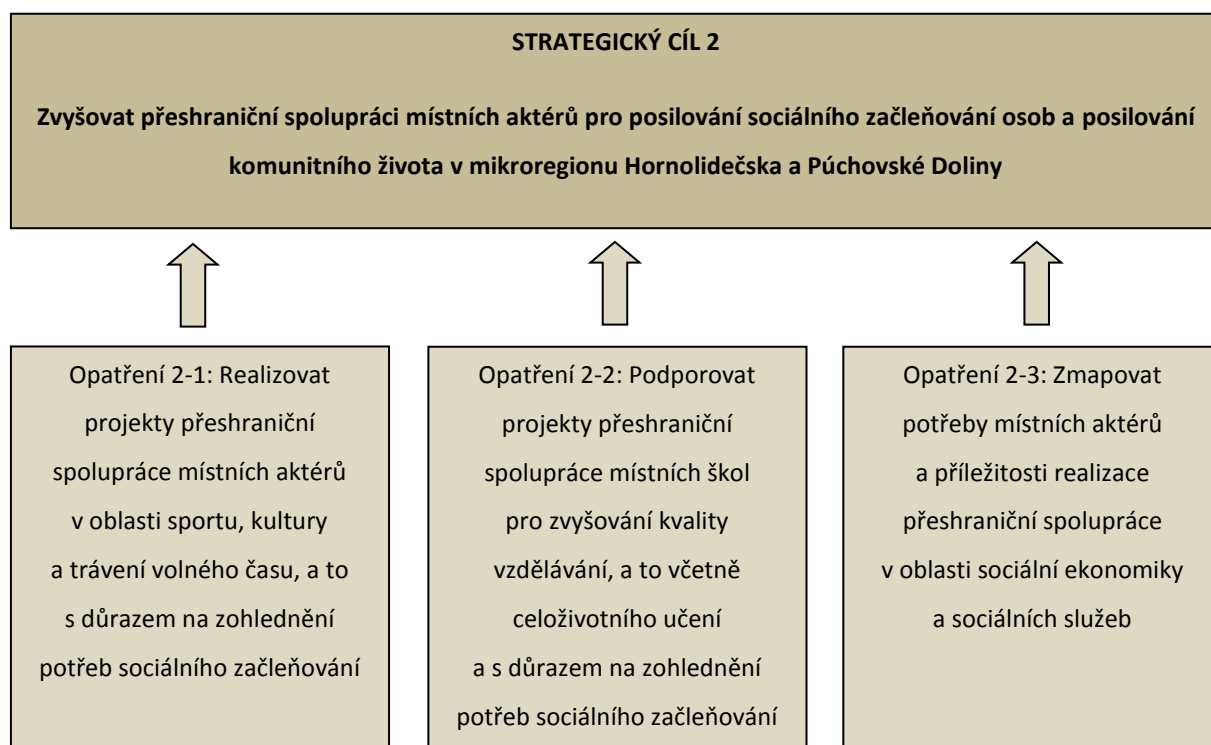
Intervenční logika druhé prioritní oblasti *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny* je založena na využití silných stránek a příležitostí rozvoje území, a současně na minimalizaci vlivu slabých stránek a hrozeb rozvoje mikroregionu.

Takto intervenční logika druhé prioritní oblasti respektuje spokojenost obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny s kvalitou místních škol a zároveň jejich zájem o zlepšování možností sportovního, kulturního a jiného volnočasového vyžití. V tomto ohledu intervenční logika

druhé prioritní oblasti využívá výhod jednak široké sítě základních a mateřských škol v území, jednak vysokého počtu místních spolků a dalších relevantních aktérů v oblasti sportu, kultury a volného času a jednak dobré vnitřní dopravní konektivity území. Intervenční logika druhé prioritní oblasti rovněž navazuje na již dlouhodobě etablovanou spolupráci v oblasti sportu, kultury a volného času. Konečně intervenční logika druhé prioritní oblasti vnímá příležitost zhodnocení potřeb dosud více méně nevyužívaných možností přeshraniční spolupráce v oblasti sociální ekonomiky a sociálních služeb.

V souladu s výše představenou intervenční logikou druhé prioritní oblasti byl její strategický cíl a navazující opatření rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny formulován tak, jak zachycuje obrázek 6-2.

Obrázek 6-2: Intervenční logika druhé prioritní oblasti – přeshraniční spolupráce v oblasti sociálního začleňování a posilování komunitního života

- **Prioritní oblast 3 - Přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje šetrného k životnímu prostředí**

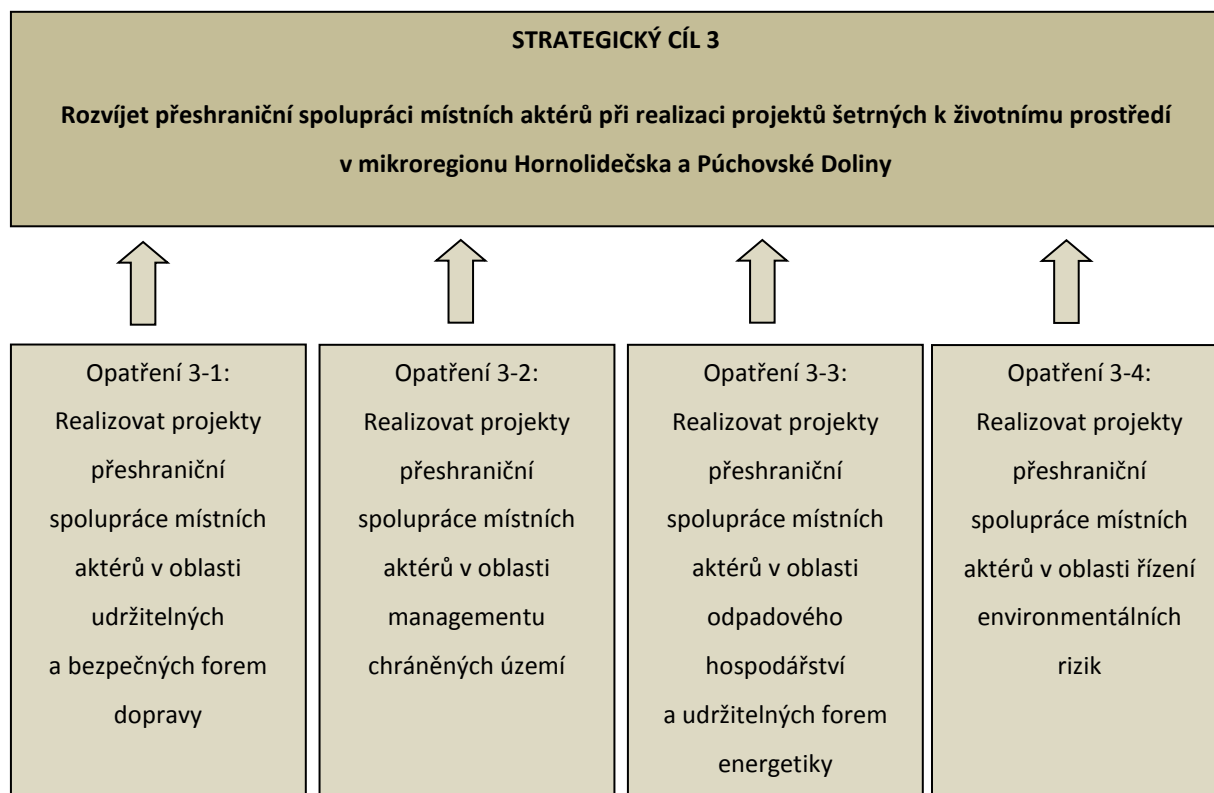
Intervenční logika třetí prioritní oblasti *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny* je založena na využití silných stránek a příležitostí rozvoje území, a současně na minimalizaci vlivu slabých stránek a hrozeb rozvoje mikroregionu.

Takto intervenční logika třetí prioritní oblasti respektuje spokojenost obyvatel mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny s kvalitou bydlení, respektive s kvalitou životního prostředí v území a usiluje o podporu realizace těch opatření, které mají pozitivní vliv na snižování znečištění životního prostředí a zlepšování hospodárného nakládání se zdroji. Za tímto účelem intervenční logika třetí prioritní oblasti zohledňuje rovněž lokalizaci chráněných území v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny. Intervenční logika třetí prioritní oblasti bere do úvahy také slabé stránky mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny v podobě kvality místních silničních komunikací, respektive nedostatečné vybavenosti území technickou infrastrukturou. S ohledem na celkovou náročnost projektů technické infrastruktury však nebylo toto téma do intervenční logiky zařazeno. Naopak důraz byl položen na následující oblasti:

- podpora realizace přeshraničních projektů v oblasti udržitelné a bezpečné dopravy s důrazem na podporu cyklodopravy, a to včetně návaznosti mezi jednotlivými druhy udržitelné dopravy,
- podpora přeshraniční spolupráce v oblasti managementu chráněných území,
- podpora přeshraniční spolupráce v oblasti odpadového hospodářství a udržitelných forem energetiky,
- podpora přeshraniční spolupráce v oblasti řízení environmentálních rizik.

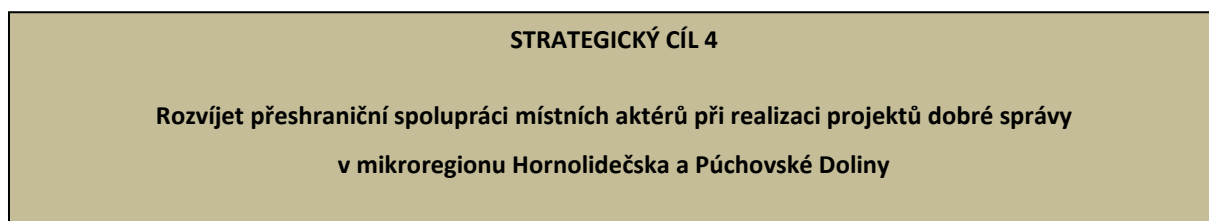
V souladu s výše představenou intervenční logikou druhé prioritní oblasti byl její strategický cíl a navazující opatření rozvoje přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny formulován tak, jak zachycuje obrázek 6-3.

Obrázek 6-3: Intervenční logika třetí prioritní oblasti – rozvoj šetrný k životnímu prostředí

- Prioritní oblast 4 – Institucionální zajištění strategie**

Čtvrtá prioritní oblast je prioritní oblastí průřezovou ke zbývajícím třem prioritním oblastem, když doplňuje intervenční logiku první, druhé a třetí prioritní oblasti o potřebu institucionálního zajištění realizace strategie. Důraz je v tomto ohledu položen na principy dobré správy, přičemž strategický cíl prioritní oblasti je formulován následujícím způsobem.

Naplnování výše uvedeného strategického cíle je možné jednak ve vazbě na opatření první, druhé a třetí prioritní oblasti a jednak ve vazbě na projekty přeshraniční spolupráce přímo zaměřené na oblast dobré správy.

6.3 Indikativní výčet typů intervencí ve vazbě na definovaná opatření

V návaznosti na definovanou vizi, strategické cíle a opatření uvádí tato kapitola výčet možných typů intervencí pro rozvoj přeshraniční spolupráce v mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny (viz tabulka 6-1).

Tabulka 6-1: Indikativní výčet typů intervencí ve vazbě na definovaná opatření

Opatření 1-1: Podporovat přeshraniční síťování ekonomických subjektů v odvětvích lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu, kovo zpracujícího průmyslu a cestovního ruchu, případně v perspektivních odvětvích jiných, s důrazem na zvyšování ekonomické efektivity a inovativnost	- Sdílení technologií a inovativních postupů ekonomických subjektů - Společná propagace produktů ekonomických subjektů, včetně vytváření regionálních značek - Další vzdělávání pracovníků ekonomických subjektů - Vznik přeshraničních klastrů, podpora síťování a strategických partnerství
Opatření 1-2: Rozšiřovat nabídku a zvyšovat kvalitu předpokladů rozvoje cestovního ruchu s aspektem přeshraniční spolupráce relevantních aktérů	- Utváření nových flagship projektů rozvoje cestovního ruchu - Zvyšování kvality cyklotras, rozšiřování sítě cyklostezek - Realizace sportovních a kulturně-společenských akcí zaměřených na účastníky cestovního ruchu, a s důrazem na ochranu kulturního a přírodního dědictví mikroregionu - Rozvoj agroturistiky - Posilování image regionu jako území vysoké přírodní kvality - Zvyšování kvality doprovodných služeb cestovního ruchu - Zavádění nových nástrojů propagace cestovního ruchu (např. QR kódy)
Opatření 1-3: Zlepšovat spolupráci aktérů při zajištění informovanosti místních obyvatel o možnostech pracovního uplatnění na přeshraničním trhu práce a posilovat soulad nabídky vzdělávání a poptávky na trhu práce	- Vytvoření informačních materiálů o možnostech zaměstnání v příhraniční oblasti - Vytvoření informačních materiálů s vysvětlením postupů při hledání pracovních příležitostí v příhraničí (např. otázky zdravotního a sociálního pojištění a další) - Další vzdělávání pracovníků ekonomických subjektů
Opatření 2-1: Realizovat projekty přeshraniční spolupráce místních aktérů v oblasti sportu, kultury a trávení volného času, a to s důrazem na zohlednění potřeb sociálního začleňování	- Realizace široké nabídky sportovních, kulturních a jiných volnočasových akcí - Realizace přeshraničních akcí se zaměřením na specifické cílové skupiny více náchylné k sociálnímu vyloučení (např. senioři) - Podpora aktivního stárnutí seniorů - Podpora akcí mezigeneračního setkávání seniorů a mládeže
Opatření 2-2: Podporovat projekty přeshraniční spolupráce místních škol pro zvyšování kvality vzdělávání, a to včetně celoživotního učení a s důrazem na zohlednění potřeb sociálního začleňování	- Vytvoření společných projektů škol pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - Vytvoření společných projektů škol pro vzdělávání žáků s nadáním - Vytvoření společných projektů škol pro rozvoj přírodovědného a polytechnického vzdělávání - Vytvoření společných projektů škol pro vzdělávání žáků v oblasti klíčových kompetencí a gramotností

Tabulka 6-1: Indikativní výčet typů intervencí ve vazbě na definovaná opatření (pokračování)

Opatření 2-3: Zmapovat potřeby místních aktérů a příležitosti realizace přeshraniční spolupráce v oblasti sociální ekonomiky a sociálních služeb	- Rozvoj sociálního podnikání, včetně propagace a osvěty problematiky a utváření partnerství aktérů - Mapování potřeb místních obyvatel v oblasti sociálních a zdravotních služeb - Vytvoření informačních materiálů o poskytovatelích sociálních a zdravotních služeb v příhraničním území - Vytvoření informačních materiálů s vysvětlením možností pro poskytování sociálních a zdravotních služeb v příhraničí (např. otázky zdravotního a sociálního pojištění a další)
Opatření 3-1: Realizovat projekty přeshraniční spolupráce místních aktérů v oblasti udržitelných a bezpečných forem dopravy	- Rozšiřování sítě cyklostezek, včetně vazby na zpřístupnění přírodního a kulturního dědictví mikroregionu - Rozvoj doprovodné infrastruktury cyklodopravy, včetně napojení cyklodopravy na další druhy dopravy - Modernizace železniční trati číslo 280 - Podpora dopravní obslužnosti mikroregionu veřejnou dopravou - Modernizace silničních komunikací pro zlepšování dopravní konektivity a bezpečnosti silničního provozu - Výsadba izolační zeleně pro minimalizaci negativních vlivů dopravy na rezidenční funkci
Opatření 3-2: Realizovat projekty přeshraniční spolupráce místních aktérů v oblasti managementu chráněných území	- Vytvoření biotopů a ekologických prvků v krajině, ochrana druhů - Realizace protierozních opatření - Zvyšování retenční schopnosti krajiny - Zvyšování informovanosti o managementu chráněných území
Opatření 3-3: Realizovat projekty přeshraniční spolupráce místních aktérů v oblasti odpadového hospodářství a udržitelných forem energetiky	- Spolupráce v oblasti nakládání s biologickým odpadem - Spolupráce v oblasti svozu komunálního odpadu - Spolupráce v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů energie, včetně vazby na nízkoemisní veřejnou dopravu
Opatření 3-4: Realizovat projekty přeshraniční spolupráce místních aktérů v oblasti řízení environmentálních rizik	- Realizace protipovodňových opatření, včetně systému včasného hlášení krizové situace - Utváření plánů pro řešení environmentálních rizik a krizových situací v lesích - Zlepšování vybavenosti složek záchranných systémů (např. sbory dobrovolných hasičů)

6.4 Hodnotící systém a možné zdroje financování

Tato podkapitola představuje hodnotící systém *Strategie přeshraniční spolupráce mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny* a uvádí možné zdroje financování realizace jednotlivých aktivit. Podstata hodnotícího systému je založena na vizi celého dokumentu, který usiluje o vnímání mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny jako území dobré praxe přeshraniční spolupráce v udržitelném rozvoji. V tomto ohledu je hodnotící systém založen na projektové bázi, kdy jednotlivým opatřením jsou přiřazovány projekty realizované v území mikroregionu Hornolidečska a Púchovské Doliny, a to včetně jejich finanční alokace. V tomto kontextu a v kontextu absence

spojení strategie s jasně definovanými finančními rámci není hodnotící systém definován ve vazbě na ukazatele výstupů a výsledků. Tabulka 6-2 představuje podstatu hodnotícího systému, včetně uvedení možných externích zdrojů financování intervencí.

Tabulka 6-2: Podstata hodnotícího systému a možné externí zdroje financování intervencí strategie

Opatření	Hodnotící ukazatele	Možné externí zdroje financování
Opatření 1-1:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR, Visegrádský fond
Opatření 1-2:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR, Visegrádský fond
Opatření 1-3:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR
Opatření 2-1:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR, Visegrádský fond
Opatření 2-2:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR, Visegrádský fond, Erasmus+
Opatření 2-3:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR
Opatření 3-1:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR
Opatření 3-2:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR
Opatření 3-3:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	

Tabulka 6-2: Podstata hodnotícího systému a možné externí zdroje financování intervencí strategie
(pokračování)

Opatření	Hodnotící ukazatele	Možné externí zdroje financování
Opatření 3-4:	Počet realizovaných projektů Finanční alokace s rozlišením úrovní: - <i>Interní zdroje</i> - <i>Externí zdroje</i>	OP ČR-SR